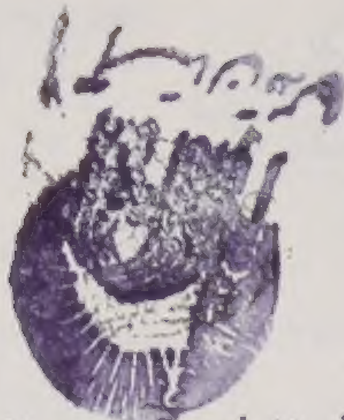
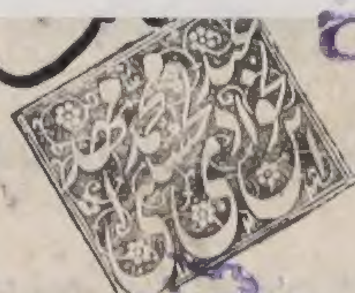

بسم الله الرحمن الرحیم

کبوتر ستایشی که از بروج مشیدهٔ افواه حامدان آهنگ در و بام صوامع
قدسیان را شاید مفیض الانواری را سزاست که مراقد منوره و ضرایح مطهرهٔ انبیا
و اوصیا علیهم الصلوة والتحیة والثنا را رشک فرمای عرش اعظم گردانید و شهباز
ستایشی که در پرواز معارج قبول صید هر مقصود و مأمول نماید عالم الاسراری را
رواست که از تراب اعتاب مقربان درگاه عزتش در جبین شیعیان صد گلزار
ارم دمانید و شمیم صلواتی که عطر فرمای مشام ساکنان مجامع قدس گردد
نثار مشهد معطر و روضهٔ معنبر سید انبیا و زبدهٔ اصفیا محمد مصطفی و آل بی‌مثالش
که مرغ دعائی که نامهٔ درود شان بر بال اقبال نبسته بر کنگرهٔ عرش اجابت
ننشسته و پیک عبادتی در بقعهٔ مبارکهٔ قبول راه نیافته تا حرز ولای ایشان بر
بازوی حسن عقیدت نبسته فصلوات الله علیه و علیهم ما دامت الصلوة علیهم
ذریعةً الی اجابة الدعوات و زیارتهم وسیلةً لنیل السعادات اما بعد خامهٔ
خامهٔ تراب اقدام المؤمنین محمد باقر بن محمد تقی حشرهما الله تعالی مع موالیهما الطاهرین
هدیه بر ضمیر منیر هر خبیر بصیر بصوب پر سیما باد که چون بمقتضای اخبار بسیار

واحادیث

و احادیث بیشمار زیارت رسول مختار و ائمه ابرار صلوات الله علیه و علیهم
اجمعین از اعظم عبادات و اشرف قربات است و در هر عمل رعایت آداب مأثوره و
الفاظ منقوله از ائمه هدی صلوات الله علیهم موجب مزید قبول و قرب و وصول
بمأمول میگردد و اکثر کتبی که در زیارات مصنف گردیده است بلغت عرب
تألیف نموده اند و اکثر خلق را از آن بهرهٔ کاملی و حظ شاملی نیست و بسیاری
از زیارات مظنون آنست که از تألیفات علما رضوان الله علیهم است و زیارات
منقوله بسیار از ائمه اطهار علیهم السلام بنظر این قاصر رسیده بود که با وجود
آنها بزیارت مؤلفهٔ علما احتیاج نبود خواست که رساله تألیف نماید که مقصور
باشد بر ذکر زیارات و ادعیه و آدابی که باسانید معتبره از ائمهٔ دین صلوات
الله علیهم اجمعین منقول گردیده است و فضایل و آداب هر یک را بلغت فارسی ترجمه
نماید تا اکثر شیعیان این دیار از این رساله وافیه بهره‌مند گردند و اطلاع بر فضایل
زیارات موجب مزید رغبات ایشان گردد شاید این مجرم را بمقتضای حدیث
شریف الدّالُ علی الخیر کفاعله بهره از ثواب ایشان حاصل شود مأمول از برادران
ایمانی که باین کتاب مفصّل الابواب عمل نمایند آنکه در هنگام مطالعه و زیارت
این غریق بحار معاصی را از دعای خیر فراموش نفرمایند و بر سهو و خطای لفظ
و معنی مؤاخذه ننمایند و این رساله را مسمی گردانید بتحفة الزائر و مرتب داشت
بر مقدمه و دوازده باب و خاتمه اما مقدمه پس در بیان آداب سفر است چون
چون در کتاب حلیة المتقین احادیث آداب سفر را استیفا نموده ایم و بعد از این
در زیارات مخصوصه بسیاری از آداب مذکور خواهد شد در اینجا اکتفا

آداب السفر

مینمائیم بآنچه سید ابن طاوس علیه الرحمة والرضوان وغیراو در کتب مزار ایراد
نموده اند تا آنکه این رساله خالی نباشد از آنچه زایر را بآن احتیاج می باشد
فرموده اند که چون اراده خروج بسفر داشته باشی سزاوار آنست که روزه
بداری در روز چهارشنبه وپنجشنبه وجمعه واختیار نمائی روز شنبه را از برای
بیرون رفتن چنانچه مرویست از حضرت صادق علیه السلم که هر که اراده سفری
نماید باید که سفر کند در روز شنبه که اگر سنگی از کوهی بگردد در روز شنبه
هر آینه خدا بر گرداند آنرا بجای خود یا روز سه شنبه را که آن روزیست که حق

السفر فی یوم السبت

تعالی نرم گردانید در آن آهن را برای داود علیه السلم یا روز پنجشنبه را بدرستی
که حضرت رسول صلی الله علیه وآله در روز پنجشنبه سفر میکرد واجتناب کن
از سفر کردن در روز دوشنبه وچهارشنبه وپیش از ظهر روز جمعه ومکروهست

منع السفر فی یوم الاثنین وفی یوم الاربعاء وقبل صلوة جمعه

سفر کردن در روز سیم وچهارم وپنجم وششم وسیزدهم وشانزدهم وبیست و
یکم وبیست وچهارم وبیست وپنجم وبیست وششم از هر ماه ودر روایت دیگر
وارد شده است که روز چهارم وششم وبیست ویکم برای سفر وغیر آن خوب است
وروز هشتم وبیست وسیم خوب نیست وسفر مکن در حالی که قمر در برج عقرب
باشد چنانچه از حضرت صادق علیه السلم مرویست که سفر در این وقت کراهت
دارد واگر ضرورتی حاصل شود برای سفر کردن در این اوقات دعاها که بعد از این
مذکور میشود بخواند وتصدق کند وهر وقت که خواهد بسفر رود زیرا که از حضرت
صادق علیه السلم منقولست که افتتاح کن سفر خود را بصدقه وبیرون رو
هر وقت که خواهی بدرستی که سلامتی سفر خود را میخری ومنقولست که حضرت

رسول

رسول صلی الله علیه وآله هرگاه بسفر میرفتند پنج چیز با خود بر میداشتند آینه
وسرمه دان ومسواک وشانه ومقراض ومستحب است که پیش از متوجه شدن غسل
بکند ونزد غسل بگوید بِسْمِ اللهِ وَبِاللهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللهِ وَعَلٰی مِلَّةِ
رَسُولِ اللهِ وَالصَّادِقِینَ عَنِ اللهِ صَلَوٰاتُ اللهِ عَلَیْهِمْ اَجْمَعِینَ اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ بِهِ
قَلْبِی وَاشْرَحْ بِهِ صَدْرِی وَنَوِّرْ بِهِ قَلْبِی اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لِی نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزًا
وَشِفَاءً مِنْ کُلِّ دَاءٍ وَآفَةٍ وَعَاهَةٍ وَسُوءٍ وَمِمَّا اَخَافُ وَاَحْذَرُ وَطَهِّرْ قَلْبِی
وَجَوَارِحِی وَعِظَامِی وَدَمِی وَشَعْرِی وَمُخِّی وَعَصَبِی وَمَا اَقَلَّتِ الْاَرْضُ مِنِّی اَللّٰهُمَّ
اجْعَلْهُ لِی شَاهِدًا یَوْمَ حَاجَتِی وَفَقْرِی وَفَاقَتِی اِلَیْکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ اِنَّکَ عَلٰی
کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ پس جمع میکنی اهل خود را نزد خود ودو رکعت نماز میگذاری و

الدعا عند الوداع

از خدا خیر خود را سؤال مینمائی وآیة الکرسی میخوانی وحمد وثنای الهی بجای آوری
وصلوات بر حضرت رسول صلی الله علیه وآله وآل صلوات الله علیهم میفرستی و
میگوئی اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْتَوْدِعُکَ الْیَوْمَ نَفْسِی وَاَهْلِی وَمَالِی وَوُلْدِی وَمَنْ کَانَ مِنِّی
بِسَبِیلٍ الشَّاهِدَ مِنْهُمْ وَالْغَائِبَ اَللّٰهُمَّ احْفَظْنَا بِحِفْظِ الْاِیمَانِ وَاحْفَظْ عَلَیْنَا
اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا فِی رَحْمَتِکَ وَلَا تَسْلُبْنَا فَضْلَکَ اِنَّا اِلَیْکَ رَاغِبُونَ اَللّٰهُمَّ اِنَّا
نَعُوذُ بِکَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَکَآبَةِ الْمُنْقَلَبِ وَسُوءِ الْمَنْظَرِ فِی الْاَهْلِ وَالْمَالِ
وَالْوَلَدِ فِی الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَتَوَجَّهُ اِلَیْکَ هٰذَا التَّوَجُّهَ طَلَبًا لِمَرْضَاتِکَ
وَتَقَرُّبًا اِلَیْکَ فَبَلِّغْنِی مَا اُؤَمِّلُهُ وَاَرْجُوهُ مِنْکَ وَفِی اَوْلِیَائِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ
واگر خواهی بگو اَللّٰهُمَّ اِنِّی خَرَجْتُ فِی وَجْهِی هٰذَا بِلَا ثِقَةٍ مِنِّی لِغَیْرِکَ وَلَا رَجَاءٍ
یَأْوِی بِی اِلَّا اِلَیْکَ وَلَا قُوَّةٍ اَتَّکِلُ عَلَیْهَا وَلَا حِیلَةٍ اَرْجِعُ اِلَیْهَا اِلَّا طَلَبَ رِضَاکَ

وابتغاء رحمتك وتعرضا لثوابك وسكونا الى حسن عائدتك وانت اعلم
بما سبق لى فى علمك فى وجهى مما احب واكره اللهم اصرف عنى مقادير كل بلاء
ومقضى كل لأواء وابسط على كنفا فى رحمتك ولطفا من عفوك وحرزا
من حفظك وسعة من رزقك وتماما من نعمتك وجماعا من معافاتك
ووفق لى يا رب فيه جميع قضائك على موافقة هواى وحقيقة املى
وادفع عنى ما احذر وما لا احذر على نفسى مما انت اعلم به منى واجعل ذلك
خيرا لى لاخرتى ودنياى مع ما اسئلك ان تخلفنى فيمن خلفت ورائى
من اهل ومال واخوان وجميع حزانتى بافضل ما تخلف غائبا من المؤمنين
فى تحصين كل عورة وحفظ كل مضيعة وتمام كل نعمة ودفاع كل سيئة و
كفاية كل محذور وصرف كل مكروه وكمال ما تجمع لى به الرضا والسرور
فى الدنيا والاخرة ثم ارزقنى ذكرك وشكرك وطاعتك وعبادتك
حتى ترضى وبعد الرضا اللهم انى استودعك اليوم دينى ونفسى ومالى
واهلى وذريتى وجميع اخوانى اللهم احفظ الشاهد منا والغائب اللهم
احفظنا واحفظ علينا اللهم اجعلنا فى جوارك ولا تسلبنا نعمتك
ولا تغير ما بنا من نعمة وعافية وفضل دم روايتست كه هرگاه خواهى متوجه شوى
در وقتى كه سفر در آن وقت كراهت دارد يا از چيزى خوف داشته باشى پس پيش از
متوجه شدن بخوان سوره حمد وقل اعوذ برب الناس وقل اعوذ برب الفلق وآية
الكرسى وسوره انا انزلناه فى ليلة القدر واخر آل عمران را يعنى ان فى خلق السموات
والارض واختلاف الليل والنهار لايات لاولى الالباب الذين يذكرون الله

فيا

قياما وقعودا وعلى جنوبهم ويتفكرون فى خلق السموات والارض ربنا ما
خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار ربنا انك من تدخل النار
فقد اخزيته وما للظالمين من انصار ربنا اننا سمعنا مناديا ينادى
للايمان ان آمنوا بربكم فامنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وكفر عنا سيئاتنا
وتوفنا مع الابرار ربنا واتنا ما وعدتنا على رسلك ولا تخزنا يوم
القيامة انك لا تخلف الميعاد پس بگو اللهم بك يصول الصائل و
بقدرتك يطول الطائل ولا حول لكل ذى حول الا بك ولا قوة يمتارها
ذو قوة الا منك بصفوتك من خلقك وخيرتك من بريتك محمد نبيك
وعترته وسلالته عليه وعليهم السلم صل على محمد وعليهم واكفنى شر هذا
اليوم وضره وارزقنى خيره ويمنه واقض لى فى متصرفاتى بحسن العاقبة
وبلوغ المحبة والظفر بالامنية وكفاية الطاغية الغوية وكل ذى قدرة لى
على اذية حتى اكون فى جنة وعصمة ونعمة وابدلنى فيه من المخاوف امنا
ومن العوائق فيه يسرا حتى لا يصدنى صاد عن المراد ولا يحل بى طارق من
اذى العباد انك على كل شىء قدير وهو السميع البصير پس ودر گاه اهل خود را
وبرخيز وبر در خانه بايست وتسبيح حضرت فاطمه صلوات الله عليها را بخوان
وسوره حمد را از پيش رو واز جانب راست واز جانب چپ بخوان وهمچنين آية
الكرسى را از هر جانب بخوان وبگو اللهم اليك وجهت وجهى وعليك خلفت
اهلى ومالى وما خولتنى وقد وثقت بك فلا تخيبنى يا من لا يخيب من
من اراده ولا يضيع من حفظه اللهم صل على محمد وآله واحفظنى فيما

يسرا

عنت عنه ولا تکلنی الی نفسی یا ارحم الراحمین اللهم بلغنی ما توجهت له
وسببت الی المراد وسخر لی عبادک وبلادک وارزقنی زیارة نبیک
وولیک امیر المؤمنین والائمة من ولده وجمیع اهل بیته علیه وعلیهم
السلام ومدنی منک بالمعونة فی جمیع احوالی ولا تکلنی الی نفسی ولا الی
غیری فاکل واعطب وزودنی التقوی واغفر لی فی الآخرة والاولی اللهم
اجعلنی اوجه من توجه الیک وبازمیگوئی بسم الله وبالله توکلت علی الله
واستعنت بالله والجأت ظهری الی الله وفوضت امری الی الله رهبة من الله
ورغبة الی الله ولا ملجأ ولا منجا ولا مفر من الله الا الی الله رب آمنت بکتابک
الذی انزلت وبنبیک الذی ارسلت لانه لا یأتی بالخیر الهی الا انت
ولا یصرف السوء الا انت عز جارک وجل ثناؤک وتقدست اسماؤک
وعظمت آلاؤک ولا اله غیرک پس بدرستی که روایت شده است که هر که از
خانه خود بیرون رود در صبح واین دعا بخواند بلائی باو نرسد تا شام تا بخانه خود برگردد
وهمچنین اگر در شام بیرون رود واین دعا بخواند بلائی باو نرسد تا صبح یا بمنزل
خود برگردد پس بخوان سورۀ قل هو الله احد را یازده مرتبه وسورۀ انا انزلناه وآیة
الکرسی وسورۀ قل اعوذ برب الناس وقل اعوذ برب الفلق پس دست بر جمیع بدن
خود بمال وتصدق کن بهر چه میسر باشد وبگو اللهم انی اشتریت بهذه الصدقة
سلامتی وسلامة سفری وما معی اللهم احفظنی واحفظ ما معی وسلمنی
وسلم ما معی وبلغنی وبلغ ما معی ببلاغک الحسن الجمیل پس بگو لا اله الا الله الحلیم
الکریم ولا اله الا الله العلی العظیم سبحان الله رب السموات السبع ورب

الارضین السبع وما فیهن وما بینهن ورب العرش العظیم وسلام
علی المرسلین والحمد لله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطیبین
اللهم کن لی جارا من کل جبار عنید ومن کل شیطان مرید بسم الله دخلت
وبسم الله خرجت اللهم انی اقدم بین یدی نسیانی وعجلتی بسم الله وما
شاء الله فی سفری هذا ذکرته ام نسیته اللهم انت المستعان علی الامور
کلها وانت الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل اللهم هون علینا سفرنا
واطو لنا الارض وسیرنا فیها بطاعتک وطاعة رسولک اللهم اصلح لنا
ظهرنا وبارک لنا فیما رزقتنا وقنا عذاب النار اللهم انی اعوذ بک من وعثاء
السفر وکآبة المنقلب وسوء المنظر فی الاهل والمال والولد اللهم انت
عضدی وناصری اللهم انت عضدی وناصری اللهم اقطع عنی بعده و
مشقته واصحبنی فیه واخلفنی فی اهلی بخیر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی
العظیم وباخود بردار عصائی از چوب درخت بادام تلخ بدرستی که روایت رسیده است
از رسول خدا صلی الله علیه وآله که هر که برود بسفر وباو باشد عصای بادام تلخ
وبخواند این آیه را ولما توجه تلقاء مدین قال عسی ربی ان یهدینی سواء السبیل
ولما ورد ماء مدین وجد علیه امة من الناس یسقون ووجد من دونهم
امرأتین تذودان قال ما خطبکما قالتا لا نسقی حتی یصدر الرعاء وابونا
شیخ کبیر فسقی لهما ثم تولی الی الظل فقال رب انی لما انزلت الی من خیر
فقیر فجاءته احدیهما تمشی علی استحیاء قالت ان ابی یدعوک لیجزیک
اجر ما سقیت لنا فلما جاءه وقص علیه القصص قال لا تخف نجوت من

الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ قَالَتْ اِحْدٰيهُمَا يَا اَبَتِ اسْتَاْجِرْهُ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَاْجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْاَمِينُ قَالَ اِنِّي اُرِيدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلٰى اَنْ تَاْجُرَنِي
ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا اُرِيدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي
اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّالِحِينَ قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ
فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ایمن کرداند خدا او را از هر سبع درنده
واز هر دزد ظلم کننده واز هر حیوان صاحب زهری تا بخانه خود بر کردد وبا او باشد
هفتاد وهفت ملك كه طلب آمرزش كنند براى او تا بر کردد وعصا را بکذارد
وتنها بسفر مرو واکر بضرورت بی رفیق بسفر روی بکو ما شاء الله لا حول
ولا قوة الا بالله اللهم آنس وحشتي واعني على وحدتي واد غيبتي وسنت است
که با عمامه بیرون روی وسر عمامه در زیر حنك بکردانی بدرستی کر از حضرت
امام موسی علیه السلام منقولست که فرمود کمن ضامنم برای کسی که بیرون رود باراده
سفری وعمامه را در زیر حنك بسته باشد اینکه باو آسیبی نرسد از دزد وغرق
شدن وسوختن وقدری از تربت حضرت امام حسین صلوات الله علیه با خود
بردار ودر وقت برداشتن بکو اللهم هذه طينة قبر الحسين عليه السلام
وليك وابن وليك اتخذتها حرزا لما اخاف وما لا اخاف واین دعا را از طریق دیکر
روایت کرده اند اللهم اني اخذته من قبر وليك وابن وليك فاجعله لي
امنا وحرزا مما اخاف وما لا اخاف بدرستی که روایت شده است که هر که ترسد
از سلطانی یا غیر او واز خانه خود بیرون آید واین کار بکند حرزی باشد برای او
واکر در روز خواهی راه روی باید که اول واخر روز راه روی ومیان روز

فرود

بایدکه آخر شب راه روی زیرا

فرود آیی واکر در شب راه روی که زمین برای مسافر در آخر شب پیچیده میشود
چنانکه در روایت وارد شده است پس چون اراده کنی که سوار شوی بکو بسم الله
والله اکبر پس چون درست بر روی راحله بنشینی بکوی الحمد لله الذي
هدانا للاسلام وعلمنا القرآن ومن علينا بمحمد صلى الله عليه وآله سبحان
الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وانا الى ربنا لمنقلبون والحمد لله
رب العالمين اللهم انت الحامل على الظهر والمستعان على الامر اللهم
بلغنا بلاغا يبلغ الى خير بلاغا يبلغ الى رحمتك ورضوانك ومغفرتك
اللهم لا ضير لنا الا ضيرك ولا خير لنا الا خيرك ولا حافظ غيرك وهفت
مرتبه سبحان الله وهفت مرتبه الحمد لله وهفت مرتبه لا اله الا الله میکویی
ومیخوانی آیه سخره را ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض في ستة ايام
ثم استوى على العرش يغشي الليل النهار يطلبه حثيثا والشمس والقمر والنجوم
مسخرات بامره الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمين ادعوا ربكم
تضرعا وخفية انه لا يحب المعتدين ولا تفسدوا في الارض بعد اصلاحها
وادعوه خوفا وطمعا ان رحمت الله قريب من المحسنين پس میکویی استغفر
الله الذي لا اله الا هو الحي القيوم واتوب اليه اللهم اغفر لي ذنوبي
انه لا يغفر الذنوب الا انت پس براه میروی ومیکویی اللهم خل سبيلنا
واحسن تسييرنا واعظم عافيتنا ومیکویی اللهم اجعل مسيري عبرا
وصمتي تفكرا وكلامي ذكرا وباز میکویی خرجت بحول الله وقوته بغير
حول مني ولا قوة لكن بحول الله وقوته برئت اليك يا رب من الحول

واحسن عاقبتنا

والقوة اللهم انی اسئلك بركة سفری هذا وبركة اهله اللهم انی
اسئلك من فضلك الواسع رزقا حلالا طیبا تسوقه الی وانا خافض
فی عافیة بقوتك وقدرتك اللهم انی سرت فی سفری هذا بلا ثقة
منی لغیرك ولا رجاء لسواك فارزقنی فی ذلك شكرك وعافیتك
ووفقنی لطاعتك وعبادتك حتی ترضی وبعد الرضا وحضرت رسول
صلی الله علیه وآله هرگاه سرازیر میرفتند سبحان الله میگفتند وهرگاه بسوی
بلندی بالا میرفتند الله اکبر میگفتند ومیگویی هرگاه بر بلندی یا تلی یا بلی
بالا روی الله اکبر الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله الا الله والله اکبر
والحمد لله رب العالمین اللهم لك الشرف علی کل شرف وهرگاه بجسری
برسی چون قدم بران میگذاری بگو بسم الله اللهم ادحر عنی الشیطان و
هرگاه مشرف شوی بر منزلی یا دهی یا شهری بگو اللهم رب السموات السبع
وما اظلت ورب الارضین السبع وما اقلت ورب الشیاطین وما
اضلت ورب الریاح وما ذرت ورب البحار وما جرت انی اسئلك خیر
خیر هذه القریة وخیر ما فیها واعوذ بك من شرها وشر ما فیها
اللهم یسر لی ما کان فیها من یسر واعنی علی قضاء حاجتی یا قاضی الحاجات
یا مجیب الدعوات ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی
من لدنك سلطانا نصیرا وچون بمنزل فرود آیی بگو اللهم انزلنی منزلا مبارکا
وانت خیر المنزلین ودو رکعت نماز بگذار پیش از انکه بنشینی پس بگو اللهم
ارزقنا خیر هذه البقعة واعذنا من شرها اللهم اطعمنا من جناها واعذنا

من وباها

من وباها وحببنا الی اهلها وحبب صالحی اهلها الینا وبگو اشهد ان لا
اله الا الله وحده لا شریك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله وان
علیا امیر المؤمنین والائمة من ولده ائمة اتولاهم وابرأ من اعدائهم
اللهم انی اسئلك خیر هذه البقعة واعوذ بك من شرها اللهم اجعل
اول دخولنا هذا صلاحا واوسطه فلاحا واخره نجاحا واگر فرود آیی
بمنزلی که بترسی از درنده بگو اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له
له الملك وله الحمد بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر اللهم انی اعوذ
بك من شر کل سبع واگر از جانوران زمین بترسی بگو دران مکانی که میترسی
یا ذارئ ما فی الارض کلها لعلمك بما یکون مما ذرأت لك السلطان علی
کل من دونك انی اعوذ بك وبقدرتك علی کل شیء من الضر فی بدنی
من سبع او هامة او عارض من سائر الدواب یا خالقها بقدرته ادرأها
منی واحجزها ولا تسلطها علی وعافنی من شرها وبأسها یا الله یا ذا
العلم العظیم حطنی بحفظك واجرنی بسترك الواقی فی نجاة فی یا رحیم
واگر از دشمنی یا دزدی بترسی دران مکان بگو یا اخذا بنواصی خلقه و
السائق بها الی قدرته والمنفذ فیها حکمه وخالقها وجاعل قضائه لها
غالبا انی مکید لضعفی ولقوتك علی من کادنی تعرضت لك فان حلت
بینی وبینهم فذلك ما ارجو وان اسلمتنی الیهم غیروا ما بی من نعمتك
یا خیر المنعمین لا تجعل احدا مغیرا نعمك التی انعمت بها علی سواك ولا
تغیرها انت ربی قد تری الذی نزل بی فحل بینی وبین شرهم بحق

والسائق نزد

ما بِهِ تَستَجيبُ الدُّعاءَ يا اَللّٰهُ يا رَبَّ العالَمينَ • وبگو بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ وَمِنَ اللّٰهِ
وَاِلَى اللّٰهِ وَفي سَبيلِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اِلَيكَ اَسلَمتُ نَفسي وَاِلَيكَ وَجَّهتُ وَجهي
وَاِلَيكَ فَوَّضتُ اَمري فاحفَظني بِحِفظِ الايمانِ مِن بَينِ يَدَيَّ وَمِن
خَلفي وَعَن يَميني وَعَن شِمالي وَمِن فَوقي وَمِن تَحتي وَادفَع عَنّي بِحَولِكَ وَ
قُوَّتِكَ فَاِنَّهُ لا حَولَ وَلا قُوَّةَ اِلّا بِاللّٰهِ العَلِيِّ العَظيمِ بدرستی که روایت رسیده است
از حضرت امام زین العابدین صلوات اللّٰه علیه که فرمود که من پروا نمیکنم
هرگاه بگویم این کلمات را اگر جمع شوند برای ضرر من جن وانس واگر ترسی از
جنی یا شیطانی بگو یا اَللّٰهُ اَلاِلٰهُ الاَكبَرُ القاهِرُ بِقُدرَتِهِ جَميعَ عِبادِهِ
المُطاعُ لِعَظَمَتِهِ عِندَ كُلِّ خَليقَتِهِ وَالمُمضي مَشيَّتَهُ لِسابِقِ قُدرَتِهِ اَنتَ
الَّذي تَكلَأُ ما خَلَقتَ بِاللَّيلِ وَالنَّهارِ لا يَمتَنِعُ مَن اَرَدتَ بِهِ سوءًا
بِشَيءٍ دونَكَ مِن ذٰلِكَ السّوءِ وَلا يَحولُ اَحَدٌ دونَكَ بَينَ اَحَدٍ وَبَينَ
ما تُريدُهُ مِنَ الخَيرِ كُلُّ ما يُرى وَما لا يُرى في قَبضَتِكَ وَجَعَلتَ قَبائِلَ
الجِنِّ وَالشَّياطينِ يَرَونا وَلا نَراهُم وَاَنا لِكَيدِهِم خائِفٌ فَآمِنّي مِن
شَرِّهِم وَبَأسِهِم بِحَقِّ سُلطانِكَ العَزيزِ يا عَزيزُ ودر تمام احوال خود اینرا
بخوانند برای حفظ خود وبرگردیدن بوطن خود یا جامِعًا بَينَ اَهلِ الجَنَّةِ
عَلىٰ تَاَلُّفٍ مِنَ القُلوبِ وَشِدَّةِ تَواصُلٍ لَهُم فِي المَحَبَّةِ وَيا جامِعًا بَينَ
اَهلِ طاعَتِهِ مِن خَلقِهِ وَيا مُفَرِّجَ حُزنِ كُلِّ مَحزونٍ وَيا مُسَهِّلَ كُلِّ غُربَةٍ
وَيا اَرحَمَ الرّاحِمينَ ارحَمني في غُربَتي بِحُسنِ الحِفظِ وَالكِلاءَةِ وَالمَعونَةِ
وَفَرِّج ما بي مِنَ الضّيقِ وَالحُزنِ بِالجَمعِ بَيني وَبَينَ اَحِبّائي وَلا تَفجَعني

بِانقِطاعِ رُؤيَةِ اَهلي عَنّي وَلا تَفجَعْ اَهلي بِانقِطاعِ رُؤيَتي عَنهُم بِكُلِّ مَسائِلِكَ
اَسئَلُكَ وَاَدعوكَ فَاستَجِب لي وچون اراده نمایی که بار کنی از منزل
دو رکعت نماز بگذار واز خدا طلب نما حفظ را و وداع کن آن منزل واهل
آن منزل را زیرا که هر موضع را اهلی هست از ملائکه وبگو اَلسَّلامُ عَلىٰ
مَلٰئِكَةِ اللّٰهِ الحافِظينَ السَّلامُ عَلَينا وَعَلىٰ عِبادِ اللّٰهِ الصّالِحينَ وَرَحمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكاتُهُ وبگو اَللّٰهُمَّ قَدِ ارتَحَلنا مِن مَنزِلِنا وَنَحنُ عَنكَ راضونَ فَارضَ
عَنّا بِرَحمَتِكَ وهرگاه گم کنی راه را ندا کن یا صالِحُ یا اَبا صالِحٍ اَرشِدونا
اِلَى الطَّريقِ يَرحَمُكُمُ اللّٰهُ بدرستی که مرویست از حضرت صادق علیه السلام که
موکل است بصحرا صالح وبدریا حمزه ومرویست که هرگاه راه را گم کنید بجانب
راست راه میل کنید وهرگاه چموشی کند دابه تو در راه در گوشش راستش این ایه را
بخوان وَلَهُ اَسلَمَ مَن فِي السَّمٰواتِ وَالاَرضِ طَوعًا وَكَرهًا وَاِلَيهِ تُرجَعونَ
وهرگاه بکشتی سوار شوی صد مرتبه اَللّٰهُ اَكبَرُ وصد مرتبه اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ بگو پس بگو بِسمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ وَالصَّلوٰةُ عَلىٰ رَسولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيهِ
وَآلِهِ وَعَلَى الصّادِقينَ اَللّٰهُمَّ اَحسِن مَسيرَنا وَعَظِّم اُجورَنا اَللّٰهُمَّ بِكَ
انتَشَرنا وَاِلَيكَ تَوَجَّهنا وَبِكَ آمَنّا وَبِحَبلِكَ اعتَصَمنا وَعَلَيكَ تَوَكَّلنا
اَللّٰهُمَّ اَنتَ ثِقَتُنا وَرَجاؤُنا وَناصِرُنا لا تُحِلَّ بِنا ما لا نُحِبُّ اَللّٰهُمَّ بِكَ نَحُلُّ
وَبِكَ نَسيرُ اَللّٰهُمَّ خَلِّ سَبيلَنا وَاَعظِم عافِيَتَنا اَنتَ الخَليفَةُ فِي الاَهلِ وَالمالِ
وَاَنتَ الحامِلُ فِي الماءِ وَعَلَى الظَّهرِ وَقالَ اركَبوا فيها بِسمِ اللّٰهِ مَجراها وَمُرساها
اِنَّ رَبّي لَغَفورٌ رَحيمٌ وَما قَدَروا اللّٰهَ حَقَّ قَدرِهِ وَالاَرضُ جَميعًا قَبضَتُهُ

یوم القیمة والسموات مطویات بیمینه سبحانه وتعالی عما یشرکون اللهم انت
خیر من وفد الیه الرجال وشدت الیه الرحال وانت سیدی اکرم مزور
ومقصود وقد جعلت لکل زائر کرامة ولکل وافد تحفة فاسئلک ان
تجعل تحفتک ایای فکاک رقبتی من النار واشکر سعیی وارحم سیری
من اهلی بغیر من منی علیک بل لک المنة علی ان جعلت لی سبیلا الی زیارة
ولیک وعرفتنی فضله وحفظتنی فی لیلی ونهاری حتی بلغتنی هذا
المکان وقد رجوتک فلا تقطع رجائی وقد املتک فلا تخیب املی و
اجعل مسیری هذا کفارة لذنوبی یا ارحم الراحمین تمام شد کلام سید وغیره
رحمهم الله و در حدیث معتبر منقولست که شخصی بخدمت حضرت امام علی نقی
صلوات الله علیه نوشت که داخل میشود ماه مبارک رمضان بر شخصی پس در دلش
می افتد که بزیارت حضرت امام حسین علیه السلم برود یا بزیارت پدرت در بغداد
پس بماند در خانه خود تا بیرون رود ماه مبارک رمضان و بعد از ان بزیارت ایشان
برود یا در اثنای ماه مبارک برود و روزه را بخورد حضرت در جواب نوشتند
که ماه رمضان را فضیلتی و اجری هست که ماههای دیگر را نیست پس چون
داخل شود ماه باید که از ان اختیار نماید و روزه بگیرد و در روایت معتبر دیگر
منقولست که ابو بصیر از حضرت صادق علیه السلم پرسید که فدای تو شوم
داخل میشود بر من ماه رمضان و روزه میگیرم بعضی از ان را پس اراده زیارت
حضرت امام حسین صلوات الله علیه میکنم ایا بروم بزیارت و در رفتن و برگشتن
روزه را بخورم یا بمانم تا عید و بعد از عید بیک روز یا دو روز بروم فرمود که

بمان تا عید گفت فدای تو شوم این بهتر است فرمود که بلی مگر نخوانده در کتاب
خدا فمن شهد منکم الشهر فلیصمه مؤلف گوید که چون در احادیث تجویز
و امر بروزه خوردن از برای امری چند که فضیلتش بسیار کمتر است از زیارت
ائمه علیهم السلم وارد شده است مثل تشییع و استقبال مؤمنان و ترغیب و
تحریص بر زیارت امام حسین علیه السلم در بسیاری از شبهای ماه رمضان
و شب عید وارد شده است و اکثر مردم را بدون افطار روزه میسر نمیشود
دور نیست که این دو حدیث محمول بر تقیه بوده باشد والله یعلم **باب اول**
در بیان ثواب تعمیر قبور مقدسه حضرت رسول و ائمه هدی صلوات الله علیهم
اجمعین و ثواب زیارت ایشان و آداب زیارتهای ایشان عموما و در آن
دو فصل است **فصل اول** در ثواب زیارت هر یک از ایشان بسندهای
صحیح و معتبر از حضرت امام رضا صلوات الله علیه منقولست که هر امام را
عهدی در گردن دوستان و شیعیانش هست و از جمله تمامی وفا کردن
بعهد و نیکو ادا نمودن ان زیارت کردن قبرهای ایشانست پس هر که زیارت
کند ایشان را برای رغبت در زیارت ایشان و تصدیق کردن بانچه ترغیب
نموده اند در ان بوده باشند امامان او شفیعان او در روز قیامت و
بسندهای معتبر منقولست که زید شحام بحضرت امام جعفر صادق صلوات
الله علیه عرض کرد که چه ثوابست کسی را که یکی از شما را زیارت کند فرمود
که چنانست که زیارت کرده باشد رسول خدا صلی الله علیه وآله را و بسند
بسیار معتبر از حضرت امام جعفر صادق علیه السلم منقولست که خلق نکرده است

حق تعالی خلقی را که بیشتر باشند از فرشتگان و بدبهشتی که نازل میشوند از
آسمان در هر شام هفتاد هزار فرشته که طواف میکنند بخانه کعبه در ان شب
تا چون طلوع صبح میشود میروند بسوی قبر حضرت رسول صلی الله علیه و آله
پس سلام میکنند بر آنحضرت پس میروند بسوی قبر امیر المؤمنین صلوات الله
علیه و سلام میکنند میرسانند بان حضرت پس میروند بسوی قبر امام حسن
صلوات الله علیه پس سلام میکنند بر آنحضرت پس میروند بنزد قبر امام حسین
صلوات الله علیه پس سلام میکنند بر آنحضرت پس بالا میروند بسوی آسمان
پیش از طلوع آفتاب پس نازل میشوند فرشتگان روز هفتاد هزار فرشته
پس میکردند کرد کعبه معظمه در تمام روز چون نزدیک شد که آفتاب غروب
کند میروند بسوی قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله پس سلام می کنند بر آنحضرت
پس میروند بسوی قبر امیر المؤمنین صلوات الله علیه و سلام میرسانند بآن
حضرت پس میروند بنزد قبر امام حسن صلوات الله علیه پس سلام میکنند
بر آنحضرت پس میروند بنزد قبر امام حسین صلوات الله علیه و سلام می کنند
بر آنحضرت پس بر میکردند بسوی آسمان پیش از فرو رفتن آفتاب و از حضرت
صادق علیه السلام منقولست که هر که یکی از ما را زیارت کند چنانست که حضرت
امام حسین علیه السلام را زیارت کرده باشد و بسند معتبر از حضرت امام محمد
باقر علیه السلام مرویست که حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه گفت که روزی
رسول خدا صلی الله علیه و آله بدیدن ما آمد و هدیه آورده بود برای ما ام ایمن
شیری و کره و خرمائی قدری از آنها را بنزد آن حضرت آوردیم تناول نمود پس

برخاست

برخاست و رفت بگوشه خانه و چند رکعت نماز گذارد پس در سجده آخر گریه
سخت کرد و احدی از ما بسبب جلالت و عظمت آنحضرت از سبب آن سؤال ننمود
پس برخواست حضرت امام حسین صلوات الله علیه و در دامن آنحضرت نشست
و گفت ای پدر بخانه ما در آمدی و ما هیچ چیز شاد نشدیم مثل شادی ما بآمدن تو پس
گریه کردی گریه که ما را باندوه آوردی سبب گریه چیست حضرت رسول صلی الله
علیه و آله گفت که ای فرزند درین وقت جبرئیل علیه السلام آمد و مرا خبر داد که
شما ها کشته خواهید شد و محل کشته شدن شما پراکنده خواهد بود پس حضرت
امام حسین علیه السلام گفت که چه ثوابست کسی را که زیارت کند قبرهای ما را
با این پراکندگی فرمود که ای فرزند ایشان گروهی چند اند از امت من که زیارت
میکنند شما را و طلب میکنند بسبب این زیارت برکت را و لازم است بر من اینکه
بیایم بنزد ایشان در روز قیامت تا خلاصی دهم ایشان را از هولهای قیامت
و ساکن گرداند خدا ایشان را در بهشت و بسند معتبر از حضرت امام محمد باقر
صلوات الله علیه منقولست که هرگاه حضرت امام حسین صلوات الله علیه
بنزد رسول خدا صلی الله علیه و آله می آمد او را بسوی خود میکشید پس بحضرت
امیر المؤمنین صلوات الله علیه میگفت که او را نگاهدار پس حضرت امام حسین را
می بوسید و میگریست و میفرمود که ای فرزند میبوسم جای ضربت شمشیرها را که
بر تو خواهند زد پس حضرت امام حسین علیه السلام میفرمود که ای پدر من کشته
خواهم شد حضرت رسول صلی الله علیه و آله میفرمود که بلی والله تو و پدرت
و برادرت هم کشته خواهید شد میگفت که ای پدر محل کشته شدن ما دور از هم

خواهد بود میگفت بلی ای فرزند میگفت که پس کی زیارت ما خواهد کرد از امت
تو میگفت بود که زیارت میکند مرا و پدرت را و برادرت را و ترا مگر صدیقان
از امت من و بچندین سند معتبر منقولست که از امام جعفر صادق علیه السلام
پرسیدند که چه ثوابست کسی را که زیارت کند قبر امام حسین صلوات الله علیه را
گفت هر که برود نزد قبر آنحضرت و دو رکعت نماز نزد او بکند نوشته شود برای او
ثواب حج و عمره پس گفت که همین ثواب هست کسی را که برود بزیارت هر امامی که
حق تعالی فرمانبرداری او را بر خلق واجب گردانیده است و در کتابهای معتبر
بسندهای معتبر منقولست که واعظ اهل حجاز بحضرت امام جعفر صادق علیه السلام
عرض کرد که ای فرزند رسول خدا چه ثوابست کسی را که زیارت کند قبر حضرت
امیر المؤمنین صلوات الله علیه را و عمارت کند تربت آنحضرت را فرمود که خبر داد
مرا پدرم از پدرش از جدش امام حسین از پدرش امیر المؤمنین که حضرت رسول
صلی الله علیه و آله گفت بآنحضرت که والله که کشته خواهی شد در زمین عراق و
مدفون خواهی شد در آنجا حضرت امیر المؤمنین گفت یا رسول الله چه ثوابست
کسی را که زیارت کند قبرهای ما را و عمارت نماید و تجسس و جو نماید آنها را گفت
ای ابو الحسن بدرستی که حق تعالی گردانیده است قبر ترا و قبر امامان از فرزندانم
ترا بقعه چند از بقعهای بهشت و عرصه چند از عرصههای بهشت و بدرستی که
خدا گردانیده است دلهای نجیبان از خلقش را و برگزیدگان از بندگانش را که
میل مینمایند بسوی شما و برمی تابند خواری و آزار را برای شما پس عمارت میکنند
قبرهای شما را و بسیار زیارت میکنند آنها را برای تقرب جستن بجناب مقدس الهی

وبرای دوستی ایشان مر رسول خدا صلی الله علیه و آله را یا علی ایجماعت مخصوصند
بشفاعت من و وارد میشوند بر حوض من و ایشان زیارت کنندگان منند فردا
در بهشت یا علی هر که معمور گرداند قبرهای شما را و جستجو نماید و رعایت کند آنها را
چنان باشد که یاری کرده باشد حضرت سلیمان بن داود را بر ساختن بیت
المقدس و هر که زیارت کند قبرهای شما را ثوابش برابر است با ثواب هفتاد حج
که بعد از حج واجب کنند و از گناهان بیرون آید در وقتی که برگردند از زیارت
شما مانند روزی که از مادر متولد شده اند پس بشارت باد ترا و بشارت ده
شیعیان و دوستان خود را از نعمتهای بهشت و آنچه موجب روشنی چشم و
شادی گردد بآنچه چشم ندیده باشد و گوش نشنیده باشد و بر خاطر کسی نگذشته
باشد ولیکن جمعی از اراذل مردم سرزنش کنند زیارت کنندگان قبرهای شما را
چنانچه سرزنش کنند زن زنا کننده را بزنای او و ایشان بدترین امت منند نرسد
بایشان شفاعت من و وارد نشوند بر حوض من • و بسند معتبر منقول است از
عبد الرحمن بن مسلم که گفت رفتم بخدمت حضرت امام موسی کاظم صلوات الله علیه
و سؤال کردم که زیارت کدام یک از ائمه صلوات الله علیهم بهتر است فرمود که
هر که اول ما را زیارت کند چنانست که آخر ما را زیارت کرده باشد و هر که آخر
ما را زیارت کند چنانست که اول ما را زیارت کرده باشد و هر که ولایت و دوستی
اول ما را داشته باشد چنانست که ولایت و دوستی آخر ما را داشته باشد چنانست
که ولایت اول ما را داشته باشد و هر که برآورد حاجت یکی از شیعیان ما را
چنانست که حاجت همه ما را برآورده باشد • و بسند معتبر از حضرت موسی بن

وهر که ولایت آخر ما را داشته باشد

جعفر صلوات الله علیه منقول است که چون روز قیامت شود بر عرش خداوند رحمن
چهار کس باشند از پیشینیان و چهار کس از پسینیان اما آن چهار کس که از
پیشینیانند پس نوح و ابرهیم و موسی و عیسی علیهم السلام اند و آن چهار کس از
پسینیانند پس محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین صلوات الله علیهم اند پس طعام
بکشند و بنشینند با ما هر که زیارت کرده باشد قبرهای ائمه را بدرستی که زیارت
کنندگان قبر فرزندم امام رضا درجه ایشان از همه بلندتر و عطایشان از همه
بزرگتر باشد و بسند معتبر دیگر مرویست که حضرت رسول صلی الله علیه وآله با حضرت
امیر المؤمنین علیه السلام گفت که یا علی هر که مرا زیارت کند در حیات من یا بعد از
مرگ من یا ترا زیارت کند در حیات تو یا بعد از مرگ تو یا زیارت کند حسن و حسین
صلوات الله علیهما را در حیات ایشان یا بعد از مرگ ایشان ضامن شوم برای او در
روز قیامت اینکه خلاصی دهم او را از ترسها و سختیهای آن روز تا ببرم او را با خود
بدرجه خود در بهشت و بسند معتبر از امام محمد باقر علیه السلام منقول است که حضرت
رسول صلی الله علیه وآله فرمود که هر که زیارت کند مرا یا زیارت کند احدی از ذریت
و فرزندان مرا زیارت کنم او را در روز قیامت پس خلاص کنم او را از ترسهای آن روز
و بسند صحیح منقول است که حسن بن علی وشا از حضرت امام رضا صلوات الله علیه سؤال
کرد که چه ثوابست کسی را که زیارت کند قبر یکی از امامان را فرمود که او راست مثل
ثواب کسی که حضرت امام حسین صلوات الله علیه را زیارت کرده باشد پس پرسید
که چه ثواب دارد کسی که حضرت امام حسین علیه السلام را زیارت کند فرمود که
والله که ثوابش بهشت است و از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که

ثواب زیارت رسول الله صلی الله علیه وآله

هرکه

هر که زیارت کند ما را بعد از فوت ما چنانست که ما را زیارت کرده باشد در
حیات ما و از امام محمد باقر صلوات الله علیه منقول است که هر که قصد کند از خانه
خود زیارت قبر امامی را که اطاعتش واجب باشد و برای خرج خود یک درهم بیرون
آورد بنویسد حق تعالی برای او هفتاد هزار حسنه و محو کند از او هفتاد هزار گناه
و بنویسد نام او را در دیوان صدیقان و شهیدان خواه اسراف کند در خرج
کردن و خواه اسراف نکند **فصل دویم** در آداب زیارت هر یک از ائمه علیهم
السلام **اول** از آداب زیارت غسل کردنست و افضل آنست که پیش از آنکه
حدثی از او صادر شود زیارت را واقع سازد و محتمل است که غسلی که در روز کنند
تا شام کافی باشد و غسلی که در شب کنند تا صبح کافی باشد و از روایت معتبر دیگر
ظاهر میشود که غسل روز از برای شب بعد از آن و غسل شب از برای روز بعد از آن
نیز کافی باشد و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است
در تفسیر قول حق تعالی خُذُوا زِینَتَکُمْ عِنْدَ کُلِّ مَسْجِدٍ که ترجمه‌اش اینست که
بگیرید زینت خود را نزد هر مسجدی فرمود که مراد غسل کردنست نزد ملاقات
هر امامی در باب زیارت ایشان خواهد آمد انشاء الله تعالی **دویم** دعا خواندن
در حال غسل و بعد از غسل است و در احادیث کیفیت زیارت هر امام علیه
السلام انشاء الله مذکور خواهد شد و در حدیث معتبر منقول است که چون حضرت
صادق علیه السلام از غسل زیارت فارغ میشدند این دعا میخواندند اللّهمّ
اجْعَلْهُ لِی نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزًا وَکَافِیًا مِنْ کُلِّ دَاءٍ وَسُقْمٍ وَمِنْ کُلِّ آفَةٍ وَ
عَاهَةٍ وَطَهِّرْ بِهِ قَلْبِی وَجَوَارِحِی وَعِظَامِی وَلَحْمِی وَدَمِی وَشَعْرِی وَبَشَرِی وَمُخِّی

واحادیث غسل زیارت هر امامی

وَعَصَبی وَمَا اَقَلَّتِ الْاَرْضُ مِنّی وَاجْعَلْهُ لی شَاهِدًا یَوْمَ الْقِیَامَةِ یَوْمَ حَاجَتی
وَفَقْرِی وَفَاقَتی جمعی از علما رضوان الله علیهم این حدیث را در باب غسل زیارت
ائمه علیهم السلام ذکر کرده اند و در نظر این قاصر محتمل است که مراد غسل زیارت
طواف باشد و از ابن عیاش نقل شده است که در اثنای غسل زیارت سنت است
که این دعا بخوانند اللّهُمَّ طَهِّرْنی مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَنَجِّنی مِنْ كُلِّ كَرْبٍ وَذَلِّلْ لی
كُلَّ صَعْبٍ اِنَّكَ نِعْمَ الْمَوْلی وَنِعْمَ الرَّبُّ رَبُّ كُلِّ یَابِسٍ وَرَطْبٍ و شیخ کفعمی
ذکر کرده است که مروی است که در غسل زیارت این دعا بخوانند بِسْمِ اللهِ وَ
بِاللهِ اللّهُمَّ اجْعَلْهُ لی نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَآفَةٍ وَعَاهَةٍ
اللّهُمَّ طَهِّرْ بِهِ قَلْبی وَاشْرَحْ بِهِ صَدْری وَسَهِّلْ بِهِ اَمْری **سیم** آنکه باید که با جنابت
داخل روضهای مقدس ایشان نشود چنانچه بسند صحیح منقول است از بکر بن محمد
که گفت با ابو بصیر رفتم بخدمت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام و میدانستم
که او جنب است چون سلام کردیم حضرت فرمود که ای ابو بصیر مگر نمیدانی که
سزاوار نیست جنب را که داخل خانه پیغمبران شود پس برگشت ابو بصیر و من داخل
شدم و در روایت دیگر آنست که حضرت نظر تندی کرد بسوی ابو بصیر و فرمود
که همچنین داخل خانه پیغمبران میشوی و حال آنکه جنبی ابو بصیر گفت که پناه میبرم
بخدا از غضب خدا و غضب شما و از خدا طلب آمرزش میکنم و دیگر چنین نخواهم کرد
پس از این حدیث شریف مفهوم میشود که جنب داخل روضات نباید شد زیرا
که اخبار وارد شده است که مرده و زنده ما یک حکم دارد و حرمت ما بعد از وفات
مثل حرمت ماست در حال حیات و احوط آنست که زنان حایض و نفسا نیز داخل

در غسل زیارت

بیان منع جنب از دخول روضات ائمه علیهم السلام

نشوند چنانچه وارد شده است که باعث نفرت ملائکه میشوند **چهارم**
بر در روضه مقدسه ایستادن و رخصت طلبیدن و سعی کردن در حصول رقت
و خضوع و بعد از حصول داخل شدن است در روایت صفوان که در زیارت
حضرت امام حسین صلوات الله علیه وارد شده است مذکور است و آیه کریمه
لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ اِلَّا اَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ یعنی داخل مشوید بخانهای پیغمبر مگر
آنکه رخصت دهند شما را مؤید این معنی است و چون حدیث وارد شده است
که رقت علامت استجابت دعاست مؤید حصول رخصت بعد از تحقق آن می شود
پنجم پوشیدن جامهای نفیس و پاکیزه و بوی خوش کردن است چنانچه جمعی ذکر
کرده اند و در بعضی زیارات خواهد آمد و در زیارت حضرت امام حسین صلوات
الله علیه منع از بوی خوش کردن خواهد آمد و آیه کریمه خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
شاید مؤید زینت کردن و پاکیزه بودن و بوی خوش کردن بشود **ششم** بوسیدن
عتبه علیه است و در زیارتی که شیخ مفید و غیر او نسبت بصفوان داده اند امر بآن
هست و بعضی در استحبابش تأمل دارند و شیخ شهید علیه الرحمه گفته است که
مطلع نشده ام در باب بوسیدن عتبه بر نصی که اعتمادی بران داشته باشم و لیکن
فرقه امامیه بر این اند که خوبست و اگر زیارت کننده سجده کند و نیت کند
که از برای خدا سجده میکنم بشکر اینکه مرا باین مکان رسانید بهتر خواهد بود و
گمان این فقیر آنست که چون منعی از بوسیدن عتبه وارد نشده است اگر بعمومات الحی
که در باب تعظیم و تکریم ایشان وارد شده است بعمل آورد خوبست **هفتم**
گمان فقیر آنست که اگر در وقت زیارت صدا بلند نکند بهتر است بعموماتی که

در احقاق ذکر وارد شده است و بآیهٔ کریمهٔ یا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لا تَرفَعُوا اَصواتَکُم فَوقَ صَوتِ النَّبِیِّ تا آخر دو آیه که مضمونشان اینست که ای گروه مؤمنان بلند مکنید صداهای خود را بالای صدای پیغمبر و آواز بلند مکنید برای او بگفتار مانند آواز بلند کردن بعضی از شما برای بعضی که مبادا باطل شود عملهای شما و شما ندانید بدرستی که آنان که پست می‌کنند صداهای خود را نزد رسول خدا ایشان گروهی‌اند که امتحان کرده است خدا دل ایشان را برای پرهیزکاری برای ایشانست آمرزش گناهان و اجری بزرگ و در حدیث معتبر منقولست که چون عایشه مانع شد که حضرت امام حسن صلوات الله علیه را نزد پیغمبر صلی الله علیه و آله دفن کنند حضرت امام حسین صلوات الله علیه فرمود که ای عایشه برادرم مرا امر کرده است که او را نزدیک پدرش رسول خدا بیاورم که با او عهد خود را تازه کند و برادرم داناترین مردم بود بحرمت خدا و رسول و معنی کتاب خدا از آن داناتر بود که هتک حرمت رسول خدا صلی الله علیه و آله بکند زیرا که حق تعالی میفرماید که یا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لا تَدخُلُوا بُیُوتَ النَّبِیِّ اِلّا اَن یُؤذَنَ لَکُم و داخل کردی تو در خانهٔ رسول خدا صلی الله علیه و آله مردان را بی رخصت او و بتحقیق که خدا فرموده است که یا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لا تَرفَعُوا اَصواتَکُم فَوقَ صَوتِ النَّبِیِّ و تو و عمر برای پدرت ابوبکر نزد گوش رسول خدا کلنگها زدید و حال آنکه خدا میفرماید که آنها که صدا را آهسته و پست می‌کنند نزد رسول خدا آنها جماعتی‌اند که امتحان کرده است خدا دل ایشان را برای پرهیزکاری و بجان خودم سوگند که داخل کرد پدرت و عمر بر رسول خدا صلی الله علیه و آله بنزدیکی ایشان آزارها و رعایت نکردید از حق و آنچه خدا بآن کرده بود بر زبان پیغمبرش بدرستی که خدا احترام امر

کرده است

۱۴

کرده است از مؤمنان در حال مردن ایشان آنچه را احترام کرده است در حال زندگی ایشان مؤلف گوید که از این حدیث معلوم میشود که در زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله صدا بلند نباید کرد و چون از احادیث ظاهر میشود که اکرام ائمهٔ طاهرین علیهم السلم مثل اکرام ایشان لازم است پس در زیارت ائمه علیهم السلم بهتر آنست که این رعایت بکنند هشتم آنکه با موزه و کفش و نعلین داخل روضه نشوند و عمومات تعظیم برین دلالت دارد و آیهٔ کریمهٔ فَاخلَع نَعلَیکَ اِنَّکَ بِالوادِ المُقَدَّسِ طُوًی مؤید است خصوصاً در روضهٔ حضرت امیر المؤمنین و حضرت امام حسین صلوات الله علیهما که در حدیث وارد شده است که شجرهٔ موسی علیه السلم در کربلا بوده و نجف قطعه‌ایست از کوه طور بلکه بهتر آنست که چون نزدیک هر روضه شوند پا را برهنه کنند چنانچه در بعضی از زیارات مخصوصه خواهد آمد و عمومات اعظام و اکرام ظاهرا کافی باشد در استحباب آن در سایر زیارات که بخصوص در آنها وارد نشده است نهم آنکه در وقت زیارت بنزدیک ضریح مقدس برود با خضوع و خشوع و وقار و پشت بقبله و رو بمعصوم صلوات الله علیه بایستد چنانچه در زیارات منقوله مذکور خواهد شد و اما زیارت غیر معصوم جمعی را اعتقاد آنست که در زیارت ایشان رو بقبله در عقب ضریح باید ایستاد چنانچه در زیارت سایر مؤمنان مستحب است و روایت صریحی درین باب بنظر نرسیده است مگر یکی از زیارات منقولهٔ شهدا رضی الله عنهم که از ناحیهٔ مقدسهٔ حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه بیرون آمده است که در آنجا وارد شده است که ایشان را رو بقبله زیارت کنند و دور نیست که در زیارت غیر معصومین علیهم السلم اگر پشت بقبله

ضریح

بایستند بروش متعارف مخاطبه ومکالمه که بعنوان مواجهه واقع میشود با آنکه
ظاهر بعضی از روایات در زیارت عباس رضی الله عنه وغیر آن اینست یا رو بقبله
کنند باعتبار آن حدیث مذکور واحادیث مطلق زیارت مؤمنان وعمل اکثر اصحاب
هر دو خوب باشد **دهم** آیا بر دور ضریح مقدس کردیدن خوبست یا نه بعضی را
اعتقاد آنست که خوب نیست چون در حدیث صحیح از حضرت صادق علیه السلم
منقولست که مخور آب ایستاده وطواف مکن بقبر وبول مکن در آب ایستاده
بدرستی که کسی که بکند این را پس برسد باو بلائی ملامت نکند مکر خود را
وکسی که یکی از اینها را بکند دیکر از او جدا نمیشود مکر آنکه خدا خواهد وبعضی
خوب میدانند زیرا که محتمل است که مراد از طواف در این حدیث آن باشد
که بروش طواف دور خانهٔ کعبه هفت شوط بکردند یا آنکه جمعی بر دور قبر بنشینند
وسخن کویند که از باب تفعال باشد یا آنکه مراد غایط کردن بر قبر باشد وباین معنی
در لغت وارد شده است وسایر فقرات حدیث فی الجمله مؤید این معنی است
با آنکه در بعضی از زیارات خواهد آمد این عبارت که اِلّا اَنْ نَطُوفَ حَوْلَ
مَشَاهِدِکُمْ ودر بعضی دیکر امر واقع شده است که ببوس چهار جانب قبر را پس ممکن است
که آن نهی در قبر غیر معصوم باشد واکر کسی بقصد دور قبر کردیدن نکند بلکه
بقصد دعا خواندن در اطراف قبر یا بوسیدن وامثال آن که در زیارات جامعه
وغیر آن وارد شده است بکند احوط است **یازدهم** احوط آنست که سجده بر قبر
نکنند اما پهلوهای رو را بر قبر کذاشتن ودعا وتضرع نمودن سنت است در
حدیث معتبر مرویست که عبد الله بن جعفر حمیری عریضه نوشت بخدمت حضرت

صاحب الامر صلوات الله علیه که مردی که زیارت قبور ائمه علیهم السلم کند آیا
جایز است که سجده کند بر قبر یا نه جواب رسید که سجده بر قبر جایز نیست نه
در نافله ونه در فریضه ونه در زیارات وآنچه می باید کرد آنست که پهلوی راست
رو را بر قبر کذارند واحادیث در ابواب کیفیات زیارات در استحباب
وضع طرفین رو بر قبر بسیار است **دوازدهم** نماز زیارت وغیر آن را بکان قبر
در پشت قبر وبالای سر کردن بهتر است ودر پایین پا هم میتوان کرد وباید که
پیشتر از قبر ومساوی قبر نایستد وپشت بقبر نکند اکرچه بعضی از علما
تجویز کرده اند ودر حدیث معتبر منقولست که حمیری عریضه بخدمت حضرت
صاحب الامر صلوات الله علیه نوشت وسؤال نمود که جایز است کسی را که نماز
کند نزد قبر ائمه علیهم السلم اینکه عقب قبر بایستد وقبر را قبلهٔ خود کرداند یا نزد
سر یا پا بایستد وآیا جایز است که مقدم بر قبر بایستد ونماز کند وقبر را
عقب خود قرار دهد یا نه جواب رسید که نماز را پشت قبر باید کرد وقبر را
پیش رو قرار باید داد وجایز نیست که نماز کند پیش روی قبر ونه جانب راست
ونه جانب چپ زیرا که مقدم بر امام ومساوی او نباید شد وبعضی از علما
کفته اند که عقب قبر نماز نمی باید کرد زیرا که در حدیث حسن منقولست که
زراره از حضرت امام محمد باقر علیه السلم سؤال کرد از نماز کردن در میان قبرها
جواب فرمود که نماز کن در میان قبرها وهیچیک از آنها را قبلهٔ خود مکردان
بدرستی که رسول خدا صلی الله علیه وآله نهی فرموده است از این فرمود که اخذ
مکنید قبر مرا قبله ونه موضع سجود بدرستی که خدای عزیز جلیل لعنت کرده است

آنها را که قبرهای پیغمبران خود را مسجدها گردانیدند مؤلف گوید که چون
احادیث بسیار خواهد آمد که امر کرده اند بنماز کردن رو بقبور مشرفه ائمه
علیهم السلام مثل حدیث سابق ممکن است حمل کردن این حدیث را بر تقیه یا بر اینکه
از همه طرف رو بقبر کنند مثل کعبه چنانچه درین زمان بعضی از اعراب می کنند
سیزدهم در حدیث صحیح منقولست که هر که از مکه یا مدینه یا مسجد کوفه
یا حایر امام حسین صلوات الله علیه بیرون رود پیش از آنکه انتظار جمعه را
بکشد ندا کنند او را ملائکه که کجا میروی خدا ترا بری گرداند مؤلف گوید
که محتمل است که مراد این باشد که نزدیک روز جمعه شده باشد و انتظار نکشد
که زیارت شب جمعه و روز جمعه را بکند و ممکن است که مراد این باشد که روز
جمعه پیش از نماز جمعه مسافر شود چنانچه شیخ شهید علیه الرحمه فهمیده است
و هر دو را رعایت کردن اولی است چهاردهم در حدیث معتبر منقولست
که شخصی از حضرت صادق علیه السلام پرسید که گاه هست که می باشیم در مکه
یا مدینه یا حایر امام حسین علیه السلام یا موضعی چند که امید فضل و ثواب در آنها
هست پس بسیار است که بیرون میرود شخصی برای وضو ساختن پس دیگری
می آید و بجای او می نشیند حضرت فرمود که هر که سبقت گیرد بموضعی پس او
سزاوارتر است بآن موضع در آن روز و آن شب تمام شد حدیث و اکثر
متاخرین گفته اند که اگر از آن موضع برخیزد نه بقصد برگشتن حقش برطرف
می شود و اگر اراده برگشتن داشته باشد اگر چیزی از متاع او در آنجا باقی باشد
او سزاوارتر است بآن موضع اگر زود برگردد و اگر بسیار بطول انجامد مدت

مفارقتش باز حقش باطل میشود و اگر چیزی از او در آن محل باقی نباشد اگر
بضرورتی برخیزد حقش باطل میشود و بعضی گفته اند که حقش باقی است و اگر
از برای ضرورتی برخیزد مثل تجدید وضو و ازاله نجاست باز خلاف است
که آیا حقش باقیست یا نه و ظاهر حدیث آنست که باقیست پانزدهم در نماز
زیارت هر امام سنت است که در رکعت اول بعد از حمد سوره یس بخوانند
و در رکعت دویم سوره الرحمن چنانچه در حدیث ابو حمزه ثمالی مذکور است
و بعضی در رکعت اول الرحمن و در رکعت دویم یس ذکر کرده اند و از بعضی
احادیث ظاهر میشود که نماز زیارت اقلش دو رکعت است و چهار رکعت و شش رکعت
بهتر است و از بعضی روایات مفهوم میشود که نماز زیارت مخصوص معصوم است
و آنچه در زیارت حمزه رضی الله عنه وارد شده است معلوم نیست که نماز زیارت
باشد و چون در احادیث وارد شده است که نماز از برای مومنان کردن و
هدیه روح ایشان کردن خوبست اگر از آن جهت بکند بد نیست شانزدهم
شیخ شهید رضی الله عنه ذکر کرده است که مستحب است که تلاوت قرآن نزد
ضریح هر امام بکند و ثوابش را هدیه روح مقدس آنحضرت کند و نفع آن بزیارت
کننده عاید میشود و متضمن تعظیم امام علیه السلام است مؤلف گوید که دلالت
میکند بر این مضمون احادیثی که در کتاب قرآن ذکر کرده ایم در فضیلت
هدیه قرآن بروح مقدس ایشان هفدهم علما ذکر کرده اند که چون خواهد
بیرون آید پشت بقبر امام نکند و از پس پشت برگردد و در حدیث صفوان
در کیفیت زیارت امیر المومنین علیه السلام و غیر آن وارد است و عمومات تعظیم

مؤیداست و شیخ شهید علیه الرحمه فرموده است که روایت وارد شده است که باید که پشت بقبر نکند در هنگام بیرون آمدن و از عقب برگردد تا ضریح پنهان شود و باز شیخ شهید فرموده است که باید که در روضه توبه کند از گناهان و با حضور قلب باشد در جمیع احوال و تصدق کند بر خدمه و ساکنان آن مکان شریف و تعظیم و تکریم ایشان بجا آورد که مستلزم تعظیم امام است و خدمه و حافظان و متولیان ان مکان شریف باید که از اهل خیر و صلاح و دین و مروت باشند و بر آزارهای زایران صبر کنند و خشم خود را فرو نشانند و غلظت و خشونت با ایشان نکنند و قیام بحوایج ایشان بنمایند و راه نمایی غریبان بکنند و از احوال ایشان خبر بگیرند و مستحب است که چون زیارت کننده فارغ شود از زیارت و بجانب برگردد در قصد برگشتن بزیارت داشته باشد مادام که در آنجا هست و چون اراده بیرون رفتن کند زیارت وداع بکند و از حق تعالی سوال کند که باز او را برگرداند و باید که زایر بعد از زیارت بهتر باشد از پیش از زیارت زیرا که اگر زیارت مقبول باشد گناهانش آمرزیده شده است و چون از زیارت فارغ شود بیرون رود از برای مزید احترام و زیادتی شوق برجوع و باید که تصدق کند در آن محل شریف بر فقرا زیرا که ثوابش مضاعف است خصوصا بر سادات و کسی که وقتی برسد که پیشنماز بنماز ایستاده باشد اول نماز کند پس از زیارت و همچنین اگر وقت نماز واجب داخل شده باشد ابتدا بنماز کند و اگر وقت نماز نباشد ابتدا بزیارت کند و اگر در اثنای زیارت اقامه نماز بگویند ترک

کند

کند زیارت را و متوجه نماز شود و زنان باید که جدا از مردان زیارت کنند و اگر در شب زیارت کنند بهتر است و باید که تغییر وضع کنند که کسی ایشان را نشناسد و پنهان بیایند و اگر با مردان زیارت کنند نیز جایز است اگر چه مکروه است و سزاوار آنست که اگر زایران بسیار باشند آنها را که سبقت بضریح مقدس گرفته اند تخفیف دهند زیارت را و برگردند تا دیگران بقرب ضریح فایز گردند و مستحب است که زیارت از برای پدر و مادر و دوستان و جمیع مومنان بکند بگوید السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ أَتَيْتُكَ زَائِرًا عَنْهُ فَاشْفَعْ لَهُ عِنْدَ رَبِّكَ و بجای فلان بن فلان نام او و پدر او را بگوید و دعا کند از برای او تا اینجا کلام شیخ شهید علیه الرحمه است و کیفیت زیارت بنیابت در باب خود خواهد آمد انشاء الله تعالی

باب دویم

در فضیلت و کیفیت زیارت رسول خدا و فاطمه زهرا و ائمه بقیع صلوات الله علیهم اجمعین و در ان چند فصل است

فصل اول

در فضیلت زیارت ایشان در روایت معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقولست که هرگاه احدی از شما حج کند باید که ختم کند حجش را بزیارت ما زیرا که این از تمامی حج است و در حدیث دیگر فرمود که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که هر که مرا زیارت کند در حیات من یا بعد از فوت من شفیع او گردم من در روز قیامت و در حدیث معتبر از حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه منقولست که تمام کنید حج خود را بزیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله که ترک زیارت آنحضرت بعد از حج جفا و خلاف ادبست و شما را امر باین کرده اند و بروید بزیارت قبری چند

ثواب زیارت رسول الله

که خدا لازم گردانیده است بر شما حق ایشان و زیارت آنها را و روزی از خدا طلب
کنید نزد آن قبرها و بسند معتبر از حضرت امام رضا صلوات الله علیه منقولست که
حق تعالی پیغمبر ما محمد صلی الله علیه و آله را افضل گردانید از جمیع خلقش از پیغمبران
و ملئکه و اطاعت او را اطاعت خود شمرده و بیعت او را بیعت خود شمرده و زیارت
او را در دنیا و آخرت زیارت خود شمرده و حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود
که هر که مرا زیارت کند در حال حیات یا بعد از فوت چنانست که حق تعالی
شانه را زیارت کرده باشد و بسندهای معتبر از حضرت صادق علیه السلام
منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که هر که بسوی مکه آید برای
حج و مرا زیارت نکند در مدینه جفا کنم او را در روز قیامت و هر که بزیارت
من بیاید واجب شود برای او شفاعت من و هر که واجب شود برای او شفاعت
من بهشت او را واجب گردد و هر که در حرم مکه یا حرم مدینه بمیرد او را در قیامت
حساب نکنند و مرده باشد هجرت کننده بسوی خدا و محشور شود در روز قیامت
با شهیدان بدر و بچندین سند معتبر از حضرت صادق علیه السلم منقولست که
حضرت امام حسن صلوات الله علیه از حضرت رسول صلی الله علیه و آله پرسید که
چه ثواب دارد کسی که ترا زیارت کند فرمود که ای فرزند هر که مرا زیارت کند در حال
حیات من یا بعد از موت من یا پدرت را زیارت کند یا برادرت را زیارت کند یا
ترا زیارت کند لازمست بر من که او را زیارت کنم در روز قیامت پس خلاص کردانم
او را از گناهانش و او را داخل بهشت گردانم و ایضا در احادیث معتبره منقولست
که روزی حضرت امام حسن علیه السلم در دامن حضرت رسول در دامن حضرت

رسول صلی الله علیه و آله نشسته بود پرسید که ای پدر چه ثواب است کسی را که
ترا بعد از موت تو زیارت کند فرمود که ای فرزند هر که مرا بعد از موت من زیارت
کند از برای اوست بهشت و هر که پدرت را بعد از موت او زیارت کند از برای اوست
بهشت و هر که برادرت را بعد از موت او زیارت کند از برای اوست بهشت و هر که
ترا بعد از موت تو زیارت کند از برای اوست بهشت و بسند معتبر از امام جعفر
علیه السلم منقولست که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که هر که بزیارت
من بیاید من شفیع او باشم در روز قیامت و در چند حدیث صحیح و قوی منقولست
که از حضرت امام محمد تقی صلوات الله علیه پرسیدند که چه ثواب دارد کسی که
زیارت کند رسول خدا صلی الله علیه و آله را و بقصد زیارت آمده باشد فرمود که
از برای اوست بهشت و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله مرویست که فرمود که
هر که مرا زیارت کند در حیات من یا بعد از وفات من در جوار من باشد در روز
قیامت و در حدیث معتبر دیگر منقولست که فرمود که هر که مرا زیارت کند بعد از
وفات من چنانست که مرا زیارت کرده باشد در حیات من و من گواه و شفاعت
کننده او باشم در روز قیامت و در حدیث معتبر از علی بن الحسین صلوات الله
علیهما منقولست که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که هر که قبر مرا زیارت
کند بعد از موت من چنانست که هجرت کرده باشد بسوی من در حیات من
و اگر نتوانید از دور سلام بسوی من بفرستید که بمن میرسد و در حدیث
معتبر از امام محمد باقر علیه السلم منقولست که زیارت قبر رسول خدا صلی الله علیه
و آله برابر است با حج مقبولی که با رسول خدا صلی الله علیه و آله بجا آورده باشد

و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلم منقولست که هر که حضرت رسول صلعم را
زیارت کند چنانست که حق تعالی را در عرش عبادت کرده باشد و بسند معتبر مرویست
که از حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلم سؤال نمودند که کدام بهتر است کسی که
بحج برود و بزیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله نرود یا بزیارت آنحضرت برود
و بحج نرود حضرت از سایل پرسید که شما چه میگویید در این باب گفت که ما زیارت
امام حسین علیه السلم را بهتر از حج میدانیم چون زیارت حضرت رسول را بهتر
ندانیم حضرت امام رضا علیه السلم فرمود که حضرت امام جعفر صادق علیه السلم
روز عیدی در مدینه بود و رفت بزیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله و بر آن
حضرت سلام کرد و فرمود که ما بر همه اهل شهرها فضیلت داریم خواه مکه و خواه غیر
مکه بسبب زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و در حدیث معتبر منقولست
که شخصی بخدمت فاطمه زهرا صلوات الله علیها رفت حضرت از او پرسید که برای چه
آمده گفت از برای طلب برکت و ثواب فرمود که پدرم صلی الله علیه و آله مرا خبر داد که
هر که بر او و بر من سه روز سلام کند حق تعالی بهشت را از برای او واجب گرداند
آنشخص گفت که در حیات او و شما فرمود که در حیات ما و بعد از موت ما و در حدیث
معتبر از عبد الله بن عباس منقولست که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که
هر که حضرت امام حسن صلوات الله علیه را در بقیع زیارت کند قدمش بر صراط
ثابت باشد در روزی که قدمها از آن بلغزد و از حضرت امام جعفر صادق علیه السلم
منقولست که فرمود که هر که مرا زیارت کند گناهانش آمرزیده شود و پریشان
نمیرد و از حضرت امام حسن عسکری علیه السلم منقولست که هر که زیارت کند

حضرت

ثواب زیارت حضرت حسن علیه السلام

حضرت امام جعفر صادق و پدرش حضرت امام محمد باقر علیهما السلام را از رحم نکشد
و بیماری و دردی باو نرسد و مبتلا ببلای بدی نشود تا بمیرد و در حدیث
معتبر از هشام منقولست که بحضرت صادق علیه السلم عرض نمودم که آیا پدرت را
زیارت می باید کرد فرمود بلی گفتم چه ثوابست کسی را که او را زیارت کند فرمود
که بهشت ثواب وست اگر اعتقاد بامامت او داشته باشد و متابعت او کند
و هر که نخواهد زیارت او و ترک کند حسرت خواهد داشت در روز قیامت

فصل دویم در بیان کیفیت زیارت حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله و آداب
آن بدانکه غسل کردن سنت است و علما دو غسل را مستحب دانسته اند یکی برای داخل
شدن مدینه مشرفه و یکی برای زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و آنچه از
احادیث ظاهر میشود آنست که این غسل سنت است و آنرا اگر پیش از دخول
مدینه واقع سازد بهتر است و اگر در آن غسل قصد دخول مدینه و دخول
مسجد و زیارت حضرت رسول صلعم و حضرت فاطمه صلوات الله علیها بلکه توبه از
گناهان بکند شاید بهتر باشد و بهتر آنست که در در مسجد بایستد و رخصت
داخل شدن بطلبد و بعد از حصول رقت با خضوع و خشوع و حضور قلب و آرام
تن داخل شود چنانچه در باب سابق مذکور شد و اگر دعای اذنی که علما ذکر کرده اند
بخواند خوبست و دعا اینست اَللّٰهُمَّ اِنِّی وَقَفْتُ عَلٰی بَابٍ بَیْتٍ مِنْ بُیُوتِ نَبِیِّكَ
وَآلِ نَبِیِّكَ عَلَیْهِ وَعَلَیْهِمُ السَّلٰمُ وَقَدْ مَنَعْتَ النَّاسَ الدُّخُولَ اِلٰی بُیُوتِهِ اِلَّا بِاِذْنِ
نَبِیِّكَ فَقُلْتَ یَا اَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُیُوتَ النَّبِیِّ اِلَّا اَنْ یُؤْذَنَ لَكُمْ
اَللّٰهُمَّ وَاِنِّی اَعْتَقِدُ حُرْمَةَ نَبِیِّكَ فِی غَیْبَتِهِ كَمَا اَعْتَقِدُ فِی حَضْرَتِهِ وَاَعْلَمُ اَنَّ رُسُلَكَ

دعای اذن دخول

وخلفاءك احياء عندك يرزقون يرون مكانى فى وقتى هذا وزمانى ويسمعون
كلامى فى وقتى هذا ويردون على سلامى وانك حجبت عن سمعى كلامهم وفتحت
باب فهمى بلذيذ مناجاتهم فانى استاذنك يا رب اولا واستاذن رسولك صلواتك
عليه وآله ثانيا واستاذن خليفتك المفروض على طاعته فى الدخول فى ساعتى
هذه الى بيته واستاذن ملائكتك الموكلين بهذه البقعة المباركة المطيعة
لله السامعة السلام عليكم ايها الملائكة الموكلون بهذه المشاهد المباركة
ورحمة الله وبركاته باذن الله واذن رسوله واذن خلفائه واذنكم صلوات الله
عليكم اجمعين ادخل هذا البيت متقربا الى الله بالله ورسوله محمد وآله الطاهرين
فكونوا ملائكة الله اعوانى وكونوا انصارى حتى ادخل هذا البيت وادعو الله
بفنون الدعوات واعترف لله بالعبودية وللرسول ولابنائه صلوات الله عليهم
بالطاعة پس بسم الله بگويد و داخل شود و علما گفته اند كه بگويد بسم الله وبالله و
فى سبيل الله وعلى ملة رسول الله رب ادخلنى مدخل صدق واخرجنى مخرج صدق
واجعل لى من لدنك سلطانا نصيرا و در اكثر كتب مذكور است كه بعد از داخل
شدن صد مرتبه الله اكبر بگويد پس بيايد بجانب بالاى سر حضرت و در پيش ستون
دويم كه برابر سر مبارك حضرت است رو بقبله بايستد و زيارت كند و اگر تقيه
باشد برابر روى حضرت برود و زيارت كند چنانچه سنيان ميكنند و در حديث
صحيح از امام جعفر صادق عليه السلام منقولست كه چون خواهى داخل بشوى پيش از
داخل شدن يا بعد از آن غسل ميكنى و ميروى بنزد قبر رسول صلى الله عليه وآله پس
سلام ميكنى بر آنحضرت پس مى ايستى نزد ستونه پيش كه از جانب راست قبر است

رو بقبله كه دوش چپ بجانب قبر باشد و دوش راست بجانب منبر كه آن موضع سر
رسول خدا صلى الله عليه وآله است و ميگوئى اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك
له واشهد ان محمدا عبده ورسوله واشهد انك رسول الله وانك محمد بن عبد
الله واشهد انك قد بلغت رسالات ربك ونصحت لامتك وجاهدت
فى سبيل الله وعبدت الله حتى اتاك اليقين بالحكمة والموعظة الحسنة و
اديت الذى عليك من الحق وانك قد رؤفت بالمؤمنين وغلظت على
الكافرين فبلغ الله بك افضل شرف محل المكرمين الحمد لله الذى
استنقذنا بك من الشرك والضلالة اللهم اجعل صلواتك وصلوات
ملائكتك المقربين وعبادك الصالحين وانبيائك المرسلين واهل السموات
والارضين ومن سبح لك يا رب العالمين من الاولين والآخرين على محمد
عبدك ورسولك ونبيك وامينك ونجيك وحبيبك وصفيك و
خاصتك وصفوتك وخيرتك من خلقك اللهم واعطه الدرجة والوسيلة
من الجنة وابعثه مقاما محمودا يغبطه به الاولون والآخرون اللهم انك
قلت ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم الرسول
لوجدوا الله توابا رحيما وانى اتيتك نبيك مستغفرا تائبا من ذنوبى وانى
اتوجه اليك بنبيك نبى الرحمة محمد صلى الله عليه وآله يا محمد انى اتوجه
الى الله ربى وربك بك ليغفر لى ذنوبى و اگر ترا حاجتى باشد بگردان قبر رسول را
صلى الله عليه وآله پشت كتف خود و رو بقبله كن و دستها را بردار و حاجت خود را
بطلب بدرستى كه سزاوار است كه برآورده شود ان شاء الله تعالى و ابن بابويه رحمه الله

کفته است که داخل مسجد شو از در جبرئیل مؤلف گوید که در جبرئیل آن دریست
که بجانب بقیع مفتوح میشود یا در دیگر در آن سمت بوده است و گویا مراد بگرفتن
قبر در پشت کتفان باشد که از آن محل که زیارت کرده است اندکی پیشتر رود
که محاذی قبر نباشد و چون مقابل حقیقی قبر نیست باکی نیست و از کلام جمعی موافق
ظاهر بعضی از اخبار ظاهر میشود که اگر محاذی قبر نیز پشت بقبر و رو بقبله کند بقصد
استظهار بآنحضرت و توجه بجانب مقدس الهی خوبست و آنچه اول مذکور شد
بگمان فقیر احوط و اولی است با آنکه در این زمانها باعتبار تقیه غالبا موجب ضرر
عظیمست و مشروع نیست و بسند معتبر از محمد بن مسعود منقولست که گفت دیدم
حضرت صادق علیه السلم را که بنزد قبر حضرت رسول صلی الله علیه وآله آمد و دست
مبارک خود را بر قبر گذاشت و فرمود اَسْئَلُ اللهَ الَّذِی اجْتَبَاکَ وَاخْتَارَکَ وَهَدَاکَ
وَهَدَی بِکَ اَنْ یُصَلِّیَ عَلَیْکَ پس فرمود اِنَّ اللهَ وَمَلٰئِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِیِّ
یَا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِیمًا و بسند معتبر از ابن ابی نصر منقولست که
بخدمت حضرت امام رضا صلوات الله علیه عرض کرد که چگونه سلام باید کرد بر رسول
خدا صلی الله علیه وآله نزد قبرش فرمود اَلسَّلَامُ عَلَی رَسُولِ اللهِ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ
اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا صِفْوَةَ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا اَمِینَ
اللهِ اَشْهَدُ اَنَّکَ قَدْ نَصَحْتَ لِاُمَّتِکَ وَجَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ اللهِ وَعَبَدْتَهُ حَتَّی اَتَاکَ
الْیَقِینُ فَجَزَاکَ اللهُ اَفْضَلَ مَا جَزَی نَبِیًّا عَنْ اُمَّتِهِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ اَفْضَلَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی اِبْرٰهِیمَ وَآلِ اِبْرٰهِیمَ اِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ و در حدیث
معتبر دیگر منقولست که حضرت امام رضا علیه السلم از شخصی سؤال کرد که چه میگویی

دسلام

در سلام کردن بر حضرت رسول صلی الله علیه وآله گفت هرچه رسیدانیم در روایت
بما رسیده است حضرت فرمود که آیا تعلیم نکنم ترا چیزی که بهتر از این باشد
گفت بلی فرمود که چون بایستی نزد قبر آنحضرت بگو اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِیکَ لَهُ وَاَشْهَدُ اَنَّکَ رَسُولُ اللهِ وَاَشْهَدُ اَنَّکَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ
وَاَشْهَدُ اَنَّکَ خَاتَمُ النَّبِیِّینَ وَاَشْهَدُ اَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالَةَ رَبِّکَ وَنَصَحْتَ
لِاُمَّتِکَ وَجَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ رَبِّکَ وَعَبَدْتَهُ حَتَّی اَتَاکَ الْیَقِینُ وَاَدَّیْتَ الَّذِی
عَلَیْکَ مِنَ الْحَقِّ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَرَسُولِکَ وَنَجِیبِکَ وَاَمِینِکَ
وَصَفِیِّکَ وَخِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ اَفْضَلَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی اَحَدٍ مِنْ اَنْبِیَائِکَ وَ
رُسُلِکَ اَللّٰهُمَّ سَلِّمْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ کَمَا سَلَّمْتَ عَلَی نُوحٍ فِی الْعَالَمِینَ وَامْنُنْ
عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ کَمَا مَنَنْتَ عَلَی مُوسَی وَهٰرُونَ وَبَارِکْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
کَمَا بَارَکْتَ عَلَی اِبْرٰهِیمَ وَآلِ اِبْرٰهِیمَ اِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ وَتَرَحَّمْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اَللّٰهُمَّ رَبَّ الْبَیْتِ الْحَرَامِ وَرَبَّ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَرَبَّ الرُّکْنِ وَالْمَقَامِ وَرَبَّ الْبَلَدِ الْحَرَامِ وَرَبَّ الْحِلِّ وَالْحَرَامِ وَرَبَّ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ بَلِّغْ رُوحَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ مِنِّی السَّلَامَ و در حدیث معتبر منقولست
که حضرت امام زین العابدین صلوات الله علیه می ایستادند نزد قبر حضرت رسول
صلی الله علیه وآله وسلام میکردند و شهادت میدادند از برای آنحضرت بتبلیغ
رسالت و آنچه میتوانستند دعا میکردند پس پشت میدادند بجانب آنحضرت
بر ستون مرمر سبز نازکی که نزدیک قبر است و پشت را بقبر میچسبانیدند و رو
بقبله میکردند و این دعا میخواندند اَللّٰهُمَّ اِلَیْکَ اَلْجَاْتُ اَمْرِی وَاِلَی قَبْرِ

مُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ اَسْنَدْتُ ظَهْرِی وَالْقِبْلَةَ
الَّتِی رَضِیتَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ اسْتَقْبَلْتُ اللّٰهُمَّ اِنِّی اَصْبَحْتُ لَا
اَمْلِكُ لِنَفْسِی خَیْرَ مَا اَرْجُو لَهَا وَلَا اَدْفَعُ عَنْهَا شَرَّ مَا اَحْذَرُ عَلَیْهَا وَاَصْبَحَتِ
الْاُمُورُ بِیَدِكَ وَلَا فَقِیرَ اَفْقَرُ مِنِّی اِنِّی لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَیَّ مِنْ خَیْرٍ فَقِیرٌ اللّٰهُمَّ ارْدُدْنِی
مِنْكَ بِخَیْرٍ وَلَا رَادَّ لِفَضْلِكَ اللّٰهُمَّ اِنِّی اَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ تُبَدِّلَ اسْمِی وَاَنْ
تُغَیِّرَ جِسْمِی اَوْ تُزِیلَ نِعْمَتَكَ عَنِّی اللّٰهُمَّ زَیِّنِّی بِالتَّقْوَی وَجَمِّلْنِی بِالنِّعَمِ وَاغْمُرْنِی
بِالْعَافِیَةِ وَارْزُقْنِی شُكْرَ الْعَافِیَةِ و در اکثر کتب زیارات مذکور است که بعد از
این دعا یازده مرتبه سورهٔ انا انزلناه فی لیلة القدر بخواند و در بعضی از کتب معتبره
قبل از این دعا ذکر کرده اند و گفته اند که بعد از این برود بنزد ستونی که نزدیک منبر است
و مقام حضرت رسول است و دو رکعت یا چهار رکعت نماز زیارت بکند و بعضی
شش رکعت و هشت رکعت ذکر کرده اند و از روایتی که در باب سابق مذکور شد
مفهوم میشود و بعضی ذکر کرده اند که در نماز زیارت در رکعت اول بعد از حمد
سورهٔ یس بخواند و در رکعت دویم سورهٔ الرحمن و در باب اول گذشت و در فقه
رضوی صلوات الله علیه مذکور است که در زیارت حضرت رسول صلی الله علیه
وآله در بالای سر آنحضرت بایستد رو بقبله و بگو اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ اَیُّهَا النَّبِیُّ وَرَحْمَةُ
اللهِ وَبَرَكَاتُهُ اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا اَبَا الْقَاسِمِ اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا سَیِّدَ الْاَوَّلِینَ وَ
الْاٰخِرِینَ اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا زَیْنَ الْقِیٰمَةِ اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا شَفِیعَ الْقِیٰمَةِ اَشْهَدُ
اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِیكَ لَهُ وَاَشْهَدُ اَنَّكَ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ بَلَّغْتَ
الرِّسَالَةَ وَاَدَّیْتَ الْاَمَانَةَ وَنَصَحْتَ اُمَّتَكَ وَجَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ رَبِّكَ حَتّٰی

اتاك

اَتَانَا الْیَقِینُ صَلَّی اللهُ عَلَیْكَ وَعَلٰی اَهْلِ بَیْتِكَ طِبْتَ حَیًّا وَطِبْتَ مَیِّتًا صَلَّی اللهُ
عَلَیْكَ وَعَلٰی اَخِیكَ وَوَصِیِّكَ وَابْنِ عَمِّكَ اَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَعَلَی ابْنَتِكَ
سَیِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِینَ وَعَلٰی وَلَدَیْكَ الْحَسَنِ وَالْحُسَیْنِ اَفْضَلُ السَّلَامِ
وَاَطْیَبُ التَّحِیَّةِ وَاَطْهَرُ الصَّلَوٰةِ وَعَلَیْنَا مِنْكُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ
و دعا میکنی از برای خود و بسیار دعا کن از برای پدر و مادر خود و سایر مؤمنان
و در حدیث موثق منقول است که ابن فضال بحضرت امام رضا علیه السلم عرض نمود
که دیدیم شما را که سلام میکردید بر حضرت رسول صلی الله علیه وآله در غیر آن
موضعی که ما سلام میکنیم رو بروی قبر حضرت فرمود که تو سلام کن در آن موضعی
که دیگران سلام میکنند پس از این حدیث ظاهر شد که زیارت را در بالای
سر باید کرد و در وقت تقیه رو بروی قبر خوب است و بسند موثق دیگر از ابن
فضال مرویست که گفت دیدم حضرت امام رضا صلوات الله علیه را که میخواست
وداع کند حضرت رسول صلی الله علیه وآله را برای رفتن بعمره پس آمد ببالای سر
حضرت رسول صلی الله علیه وآله بعد از نماز شام و سلام کرد بر آن حضرت و خود را
بقبر چسبانید پس ایستاد بپهلوی قبر و دوش چپ خود را بقبر چسبانید نزدیک
بستونی که برابر ستونی است که نزد سر رسول خداست پس شش رکعت نماز یا
هشت رکعت نماز گزارد با نعلین که در پا داشت و رکوع و سجودش بقدر سه
تسبیح بود یا بیشتر پس چون از نماز فارغ شد سجدهٔ طولانی کرد که از عرق مبارکش
سنگ ریزهٔ مسجد تر شد و در روایت دیگر وارد است که دو طرف روی مبارک
خود را بزمین چسبانید و بسند صحیح از حضرت صادق علیه السلم منقول است که

کنید بجانب قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله هر چند نماز مؤمنان میرسد بآنحضرت هرجا
که باشند و احتمال دارد که مراد این باشد که صلوات بفرستید بر آنحضرت نزد
قبر هر چند صلوات مؤمنان هرجا که بفرستند بآنحضرت میرسد و در حدیث صحیح
از ابن ابی نصر منقولست که از حضرت امام رضا علیه السلم پرسید که چگونه سلام
باید کرد بر حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله نزد قبرش فرمود که میگوئی
السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا خِيَرَةَ اللهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صِفْوَةَ اللهِ السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللهِ أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللهِ وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ
وَأَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ نَصَحْتَ لِأُمَّتِكَ وَجَاهَدْتَ فِي سَبِيلِ اللهِ وَعَبَدْتَهُ حَتَّى أَتَاكَ
الْيَقِينُ فَجَزَاكَ اللهُ أَفْضَلَ مَا جَزَى نَبِيًّا عَنْ أُمَّتِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرٰهِيمَ وَآلِ إِبْرٰهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ **فصل سیم**
در بیان فضیلت مسجد رسول الله صلی الله علیه و آله و اعمالی که مستحبست که
در آن مسجد بعمل آورند بسندهای معتبر از معویة بن عمار منقولست که حضرت
صادق علیه السلم فرمود که چون از دعای نزد قبر فارغ شوی برو و دست بران بمال
و دو قبهٔ پایین منبر را بگیر و چشمها و روی خود را بر آن بمال که میگویند که باعث شفای
چشم میشود و بایست نزد منبر و حمد و ثنای الهی بجا آور و حاجت خود را بطلب بدرستی
که رسول خدا صلی الله علیه و آله گفت که میان منبر و خانهٔ من باغی است از باغهای
بهشت و منبر من بر دریست از درهای بهشت و ستونهای منبر در بهشت

سلام بر حضرت محمد رسول الله و آله

ترتیب یافته است یا نصب شده است پس برو بنزد ستونی که مقام حضرت رسول است
و هر چه خواهی نماز بکن و هر وقت که بمسجد آیی و بیرون روی این اعمال را بجا بیاور
و صلوات بر پیغمبر و آل او صلی الله علیه و آله در مسجد بسیار بفرست و بسند حسن از
حضرت صادق علیه السلم منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که میان
خانه و منبر من باغیست از باغهای بهشت سایل از حضرت صادق علیه السلم
پرسید که امروز باغ است فرمود که بلی اگر پرده گشوده شود هر اینه خواهید دید
مؤلف گوید که وصف این موضع شریف بباغ بهشت یا از جهت آنست که
اعمال صالحه در این موضع سبب دخول بهشت است یا از جهت اینست که این
موضع چون در عصر حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله منبت اشجار و انهار
حقایق و مواعظ بوده است که هر یک مثمر انواع ریاحین و ثمار طاعات و عبادات
باین سبب آنرا تشبیه بریاض بهشت فرموده اند و آنچه حضرت صادق علیه السلم
فرمود گویا مراد اینست که اگر پردهٔ غفلت و حجب شهوات دنیا از پیش
دیدهٔ دل برخیزد هر آینه معلوم خواهد شد که باغستانهای بهشت معنوی مرغوب
تر از جنات صوریست و درختهای حقایق و معارف و میوههای طاعات و عبادات
برای تقویت عقل و روح اقوی و انفع و خوش آینده تراند از اشجار و ثمار ظاهره که موجب
تقویت و تفریح قوای جسمانی میگردند و محتمل است که محمول بر ظاهر باشد که در زیر
این موضع باغی از باغهای بهشت بوده باشد یا آنکه در قیامت این محل شریف را
ببهشت برند و وسعت دهند و بهترین باغستانهای بهشت گردانند و حد
روضه در طول از قبر مقدس حضرت رسول است صلی الله علیه و آله تا منبر و در عرض

از منبر است تا چهار ستون که بشماری از مسجد چنانچه در حدیث معتبر از حضرت
صادق علیه السلام پرسیدند که حد روضه چیست فرمود که چهار ستون می شماری
از منبر بسوی آنچه سقف دارد از مسجد پرسید که از صحن مسجد چیزی در روضه
داخل است فرمود که نه و در حدیث صحیح منقولست که ابو بصیر از آنحضرت پرسید
از حد روضه فرمود که تا آنجاست که سقف دارد از مسجد و حد مسجد تا دو ستون است
که از جانب راست منبر منتهی میشود براه از جانب سوق اللیل مؤلف گوید که گویا
در این زمان سقف مسجد را زیاد کرده اند پس منافات با حدیث سابق ندارد و در
حدیث معتبر دیگر از آنحضرت منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه وآله فرمود
که میان منبر و خانهای من روضه ایست از روضهای بهشت و منبر من بر دری است
از درهای بهشت و یک نماز در مسجد من برابر است با هزار نماز در مسجدهای
دیگر بغیر از مسجد الحرام راوی از حضرت صادق علیه السلام پرسید که خانهای
پیغمبر صلی الله علیه وآله و خانه امیر المؤمنین صلوات الله علیه در این داخل است
فرمود که بلی و افضل و بهتر است مؤلف گوید که ترعه بمعنی در کوچک و بمعنی
پایه و بمعنی باغ آمده است و همه مناسب است و در احادیث معتبره منقولست
که نماز در مسجد رسول صلعم برابر است با ده هزار نماز و بسند حسن بلکه صحیح از
حضرت صادق علیه السلام منقولست که چون داخل مسجد مدینه شوی اگر توانی
سه روز در مدینه اقامت نما روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه و این سه روز
را روزه بدار پس روز چهارشنبه نماز کن در میان قبر و منبر نزد ستونی که در
پهلوی قبر است پس خدا را بخوان نزد آن ستون و هر حاجت دنیا و آخرت که

خواهی

خواهی از خدا سؤال کن و روز دویم نزد ستون توبه که ستون ابی لبابه میگویند
و روز جمعه نزد مقام نبی صلی الله علیه وآله مقابل آن ستونی که خلوق بسیار
بر آن می باشند پس خدا را بخوان نزد آن ستون برای هر حاجتی و در حدیث
صحیح دیگر از آنحضرت منقولست که روزه بدار روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را
و شب و روز چهارشنبه نزد ستونی که نزدیک سر حضرت رسول صلی الله علیه
وآله است نماز کن و شب و روز پنجشنبه نزد ستون ابی لبابه نماز کن و شب و
روز جمعه نزد ستونی که در پهلوی مقام پیغمبر صلی الله علیه وآله است نماز
کن و این دعا را برای حاجت خود بخوان اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْئَلُكَ بِعِزَّتِكَ وَقُوَّتِكَ
وَقُدْرَتِكَ وَجَمِیعِ مَا اَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاَنْ تَفْعَلَ
بِی كَذَا وَكَذَا و حاجات خود را بطلبد و در حدیث صحیح دیگر فرمود که برو
بنزد مقام جبرئیل و آن در زیر ناودان است و آن مقامی است که چون
جبرئیل بسوی حضرت رسول صلی الله علیه وآله نازل میشد آنجا می ایستاد
و رخصت می طلبید و بعد از رخصت داخل میشد و بگو اَیْ جَوَادُ اَیْ كَرِیمُ
اَیْ قَرِیبُ اَیْ بَعِیدُ اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَاَهْلِ بَیْتِهِ وَاَسْئَلُكَ
اَنْ تَرُدَّ عَلَیَّ نِعْمَتَكَ پس فرمود که هر زنی که خون استحاضه اش منقطع نشود اگر
رو بقبله کند و این دعا بخواند البته استحاضه اش برطرف میشود و ابن بابویه
علیه الرحمه در من لا یحضره این دعا را باین نحو ذکر کرده است اَللّٰهُمَّ اِنِّی
اَسْئَلُكَ بِكُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ اَوْ تَسَمَّیْتَ بِهِ لِاَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ اَوْ هُوَ مَاثُورٌ
فِی عِلْمِ الْغَیْبِ عِنْدَكَ وَاَسْئَلُكَ بِاِسْمِكَ الْاَعْظَمِ الْاَعْظَمِ الْاَعْظَمِ وَبِكُلِّ حَرْفٍ

أَنْزَلْتَهُ عَلَى مُوسَى وَبِكُلِّ حَرْفٍ أَنْزَلْتَهُ عَلَى عِيسَى وَبِكُلِّ حَرْفٍ أَنْزَلْتَهُ عَلَى مُحَمَّدٍ
صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَى أَنْبِيَاءِ اللهِ إِلَّا فَعَلْتَ بِي كَذَا وَكَذَا و حاجات
خود را طلبد و اگر زن مستحاضه خواند بجای إِلَّا فَعَلْتَ میگوید إِلَّا
أَذْهَبْتَ عَنِّي هَذَا الدَّمَ و در حدیث دیگر منقولست که از حضرت صادق
علیه السلام سؤال نمودند که کجاست مقام جبرئیل فرمود که در زیر ناودان است
که هرگاه بیرون میروی از دری که از در فاطمه میگویند هرگاه محاذی در باشی
که ناودان در بالای سرت باشد و در از پشت سرت اگر توانی کرد دو رکعت نماز
در آنجا بکنی بکن که هیچکس در آنجا دعا نمیکند مگر آنکه دعایش مستجاب میشود
و در حدیث معتبر دیگر از حضرت صادق علیه السلام منقولست که روزه گرفتن
در مدینه و نماز کردن در ستونها واجب نیست ولیکن هر که خواهد روزه
بدارد که بهتر است از برای او و بسیار بکنید نماز در این مسجد تا توانید که
بهتر است از برای شما و بدانید که آدمی گاه هست که زیرک میباشد در کار
دنیا مردم او را مدح میکنند که چه بسیار زیرکست فلانی پس چون باشد
کسی که در کار آخرت زیرک باشد و در حدیث صحیح از آنحضرت منقولست
که اگر اقامت در مدینه ترا میسر شود سه روز روزه میداری و شب چهار
شنبه نماز میکنی نزد ستون ابی لبابه که خود را بر آن ستون بست تا توبه او از
آسمان نازل شد و روز چهارشنبه نزد آن ستون می‌نشینی پس میروی شب
پنجشنبه نزد ستونی که بعد از اوست و پهلوی مقام رسول صلی الله علیه وآله
است پس می‌نشینی نزد آن ستون در آن شب و آن روز روزه میداری

در روز پنجشنبه پس میروی بنزد ستونی که متصل بمقام پیغمبر صلی الله علیه وآله
است در شب جمعه و در آن شب و روز در آنجا نماز میگذاری و روز جمعه را
روزه میداری و اگر توانی در این سه روز سخن مگو بقدر ضرورت و از مسجد
بیرون مرو مگر از برای حاجتی و در شب و روز خواب مکن بدرستی که
این عمل فضیلت عظیم دارد پس در روز جمعه حمد و ثنای الهی بجا آور و صلوات
بر رسول خدا و آلش صلی الله علیه وآله بفرست و حاجت خود را سؤال کن
و باید که این دعا بخوانی اللَّهُمَّ مَا كَانَتْ لِي إِلَيْكَ مِنْ حَاجَةٍ شَرَعْتُ أَنَا
فِي طَلَبِهَا وَالْتِمَاسِهَا أَوْ لَمْ أَشْرَعْ سَأَلْتُكَهَا أَوْ لَمْ أَسْأَلْكَهَا فَإِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ
بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِي صَغِيرِهَا
وَكَبِيرِهَا اگر چنین کنی سزاوار است که حاجتت برآورده شود و در کتاب
فقه رضوی علیه السلام مذکور است که چون زیارت حضرت رسول صلی الله
علیه وآله فارغ شوی نماز میکنی نزد ستون توبه و نزد حنانه و در روضه و
نزد منبر و تا توانی نماز در این مواضع بکن و برو بنزد مقام جبرئیل علیه السلام
و آن نزد ناودانست هرگاه بیرون روی از دری که آنرا درگاه فاطمه علیها السلام
میگویند و آن دریست که در برابر بازار بقیع است پس در آنجا دو رکعت نماز
بکن و بگو يَا جَوَادُ يَا كَرِيمُ يَا قَرِيبًا غَيْرَ بَعِيدٍ أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لَيْسَ
كَمِثْلِكَ شَيْءٌ أَنْ تَعْصِمَنِي مِنَ الْمَهَالِكِ وَأَنْ تُسَلِّمَنِي مِنْ آفَاتِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَوَعْثَاءِ السَّفَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ وَأَنْ تَرُدَّنِي سَالِمًا إِلَى وَطَنِي بَعْدَ حَجٍّ مَقْبُولٍ
وَسَعْيٍ مَشْكُورٍ وَعَمَلٍ مُتَقَبَّلٍ وَلَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي مِنْ حَرَمِكَ وَحَرَمِ

نبيك صلى الله عليه وعلى آله **فصل چهارم** در وداع حضرت رسول
صلى الله عليه وآله • در احاديث صحيحه معتبره از حضرت صادق عليه السلم منقول است
كه چون خواهى كه از مدينه بيرون آیى غسل بكن و برو بنزد قبر پيغمبر صلى الله عليه وآله
بعد از انكه از كارهاى خود فارغ شده باشى وبعمل اور آنچه بيشتر ميكردى نزد داخل
شدن مسجد وبكو اللهم لا تجعله اخر العهد من زيارة قبر نبيك فان
توفيتنى قبل ذلك فانى اشهد فى مماتى على ما شهدت عليه فى حيوتى ان لا
اله الا انت وان محمدا عبدك ورسولك • وبسند موثق از آنحضرت منقول است
كه در زيارت وداع ميكوئى صلى الله عليك لا جعله الله آخر تسليمى عليك (السلم عليك)
وابن بابويه رضى الله عنه كفته است كه چون خواهى كه بيرون ايى از مدينه برو بالاى
سر حضرت رسول صلى الله عليه وآله وسلام كن بر آنحضرت پس برو بنزد منبر و
صلوات بر آنحضرت واكثر بسيار بفرست و دعا از براى دين و دنياى خود بكن
آنچه خواهى بكن پس بركرد بسوى قبر وبچسبان دوش چپ خود را بقبر نزديك ستونى
كه بعد از ستونيست كه خلوق بر آن مى پاشند نزد سر پيغمبر صلى الله عليه وآله
وشش ركعت يا هشت ركعت نماز بكن و در هر ركعت حمد وسوره بخوان و در هر دو
ركعت قنوت بخوان پس چون فارغ شوى رو بقبر بكن و وداع كن وبكو صلى الله
عليك لا جعله الله آخر تسليمى عليك (السلم عليك) اللهم لا تجعله آخر العهد تا آخر آنچه مذكور
شد در روايت اول • ودر فقه رضوى عليه السلم مذكور است كه چون خواهى كه
از مدينه بيرون آيى وداع كن قبر آنحضرت را وبكن آنچه بيشتر ميكردى پس بكو اللهم
لا تجعله اخر العهد منى من زيارة قبر نبيك وحرمه فانى اشهد ان لا اله الا الله

فى حياتى ان توفيتنى قبل ذلك وان محمدا عبدك ورسولك صلى الله عليه
وآله و وداع قبر مكن مكر با غسل واكر غسل ممكن نباشد وضو بسازد تمام شد
عبارت فقه رضوى • وبدانكه تصدق كردن در مدينه خصوصا در مسجد فضيلت
عظيمه دارد بدرستى كه در روايت معتبر وارد شده است كه درهمى كه در آنجا
تصدق كنند برابر است با هزار درهم كه در جاهاى ديكر تصدق كنند و زيارت
حضرت رسول صلى الله عليه وآله در اوقات شريفه وايام متبركه ثوابش مضاعف
است خصوصا ايامى كه وقايعى چند در آنها واقع شده است كه اختصاصى
بآنحضرت دارد مثل روز ولادت آنحضرت كه موافق مشهور ميان شيعه واحاديث
معتبره روز هفدهم ماه ربيع الاول است وبعضى دوازدهم نيز كفته اند واول
اقوى است و روز وفات آنحضرت كه مشهور آنست كه روز بيست وهشتم
ماه صفر است و روز مبعث آنحضرت كه بيست وهفتم ماه رجب است و روز
فتح بدر كه هفدهم ماه رمضانست و روز فتح مكه كه بيستم ماه رمضان است
و روز جنك احد كه هفدهم شوال است و روز فتح خيبر كه بيست وچهارم ماه
رجبست وايام ساير فتوحات آنحضرت چنانچه در كتاب احوال آنحضرت بيان
كرده ام و روز مباهله كه بيست وچهارم ماه ذى الحجه است وبعضى بيست وپنجم
كفته اند وشب هجرت آنحضرت از مكه بمدينه كه شب اول ماه ربيع الاول است و
روزى كه داخل مدينه شد آنحضرت كه دوازدهم ماه ربيع الاول است و روزى
كه از شعب ابى طالب بيرون آمدند كه آن پانزدهم ماه رجب است وشبى كه آمنه رضى
الله عنها بآنحضرت حامله شد كه نوزدهم جمادى الاخره است وشب معراج كه شب

ببیست و یکم ماه رمضان است و بعضی گفته اند که نهم ماه ذی الحجه است و بعضی گفته اند
که هفتدهم ماه ربیع الاول است و روزی که حضرت خدیجه را بعقد خود در آورد
که دهم ماه ربیع الاولست و همچنین زیارت حضرت خدیجه که قبر شریفش در مکه
معظمه است در این روز و سایر روزها که اختصاصی بآنحضرت دارد انسب و
اولیست و آنچه ذکر کردیم موافق اقوال مشهوره است و در بعضی از آنها اقوال
دیگر هست چنانچه در عرض کتاب بحار الانوار اشاره بآنها کرده ام فصل بیست
در بیان فضیلت زیارت آنحضرت در شهرهای دیگر غیر مدینهٔ طیبه و کیفیت آن
از رسول خدا صلی الله علیه و آله منقولست که خدارا ملکی چند هست که میگردند
در زمین و هر که از امت من بر من سلام میفرستد بمن میرسانند و بسند معتبر
از حضرت امام محمد باقر علیه السلم منقولست که ملکی از ملائکه از خدا سؤال نمود که
هرچه بندگان خدا گویند او بشنود و حق تعالی باو عطا کرد پس آن ملک ایستاده است
تا روز قیامت و هر که از مؤمنان بگوید صَلَّی اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ البته آن
ملک میگوید وَعَلَیْکَ یعنی بر تو باد نیز سلام پس آن ملک میگوید یا رسول الله
فلان شخص سلام رسانیده است بر شما پس حضرت میفرماید وَعَلَیْهِ السَّلَامُ یعنی
بر او باد نیز سلام و بسند معتبر از حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه منقولست
که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که هر که در هر جای زمین بر من سلام کند
بمن میرسد و هر که نزد قبر من بر من سلام کند من می شنوم و در حدیث حسن از
حضرمی منقولست که حضرت صادق علیه السلام امر فرمود که در مسجد رسول خدا
صلی الله علیه و آله بسیار نماز کنم تا توانم و فرمود که همیشه ترا میسر نمیشود که باین مکان

زیارت بعید در غیر مدینه

شریف بیائی و فرمود که بنزد قبر رسول صلی الله علیه و آله میروی گفتم بلی فرمود که
بدرستی که سلامی که از نزدیک میکنی آنحضرت می شنود و اگر دور باشی سلامت بآن
حضرت میرسد و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که بروید بمدینه و سلام
کنید بر رسول خدا صلی الله علیه و آله هرچند صلوات مؤمنان در هر جا که هستند
بآنحضرت میرسد و در حدیث صحیح از آنحضرت منقولست که صلوات فرستید بر حضرت
رسول صلی الله علیه و آله در پهلوی قبر آنحضرت هرچند صلوات مؤمنان هر جا که
باشند بآنحضرت میرسد و این حدیث احتمال نماز هدیه دارد که در نزدیک
و دور نماز کنند و ثوابش را هدیه روح مقدس آنحضرت کنند و احادیث صلوات
و سلام و زیارت آنحضرت در شهرهای دور بسیار است و بسند صحیح منقولست
که ابن ابی نصر بخدمت حضرت امام رضا صلوات الله علیه عرض کرد که بعد از نماز
چگونه صلوات و سلام بر حضرت رسول صلی الله علیه و آله باید فرستاد فرمود
که میگوئی اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللهِ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکَاتُهُ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ
یَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا خِیَرَةَ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللهِ
اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا صِفْوَةَ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا اَمِینَ اللهِ اَشْهَدُ اَنَّکَ
رَسُولُ اللهِ وَاَشْهَدُ اَنَّکَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ وَاَشْهَدُ اَنَّکَ قَدْ نَصَحْتَ لِاُمَّتِکَ
وَجَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ رَبِّکَ وَعَبَدْتَهُ حَتّٰی اَتَاکَ الْیَقِینُ فَجَزَاکَ اللهُ یَا رَسُولَ
اللهِ اَفْضَلَ مَا جَزیٰ نَبِیًّا عَنْ اُمَّتِهِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اَفْضَلَ
مَا صَلَّیْتَ عَلٰی اِبْرٰهِیمَ وَآلِ اِبْرٰهِیمَ اِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ و در روایت معتبر
از حضرت صادق صلوات الله علیه منقولست که هر که خواهد زیارت کند قبر حضرت

فصل زد

وعلما ذکر کرده اند که مخیر است میان دو رکعت و چهار رکعت **فصل ششم**
در بیان کیفیت زیارت حضرت فاطمه صلوات الله علیها • بدانکه چون حضرت فاطمه
صلوات الله علیها وصیت نمود که آن دو ملعون که باعث شهادت او شدند و اعوان
ایشان بر او نماز نگذارند آنحضرت را در شب مخفی دفن کردند و باین سبب محل
قبر شریف آنحضرت مختلف فیه است میان علمای خاصه و عامه و مشهور میان علمای
خاصه و عامه و ظاهر اکثر احادیث معتبره آنست که آنحضرت در خانهٔ خود مدفون
گردیده است که متصل بحجرهٔ حضرت رسول صلی الله علیه و آله است و اکنون ضریحی
نیز برای آنحضرت ساخته اند و بعضی گفته اند که در روضه مدفون است که میان
قبر و منبر باشد و بعضی گفته اند که در بقیع نزدیک بقبر ائمه بقیع مدفون است
و احوط آنست که در هر سه موضع زیارت کنند و اگرچه اظهر آنست که در خانهٔ
خود مدفون است چنانچه منقولست بسند معتبر که ابن ابی نصر از حضرت امام رضا
صلوات الله علیه سؤال نمود از قبر حضرت فاطمه علیها السلم فرمود که در خانهٔ خود
مدفون شد پس چون زیاد کردند بنی امیه مسجد را داخل مسجد شد • و بسند صحیح از
منقولست از ابن ابی نصر که از آن حضرت این سؤال نمود حضرت فرمود که
حضرت امام جعفر علیه السلم فرمود که در خانهٔ خود مدفون است • و در حدیث معتبر
از حضرت صادق علیه السلم منقولست که آنحضرت در روضه مدفونست و باین
سبب حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که روضهٔ از روضهای بهشت است
و فرمود که دری از درهای بهشت است زیرا که قبر فاطمه باغی از باغهای بهشت است
و بسوی آن گشوده است دری از درهای بهشت **مؤلف گوید** که چون سابقا

مذکور شد که روضه بقدر چهار ستون عرض دارد و مذکور شد که پارهٔ از خانهٔ
حضرت فاطمه را داخل مسجد کرده اند پس ممکن است جمع میان این دو حدیث
و احادیث پیش کردن که حضرت در خانهٔ خود مدفون شده باشند در جانب
مسجد که محاذی مابین قبر و منبر باشد و داخل روضه باشد و مؤید اینست آنچه
در روایت سابقه مذکور شد که خانهٔ حضرت داخل روضه و بهترین جاهای
روضه است • و در حدیث موثق منقولست که یونس بن یعقوب از حضرت
صادق علیه السلم پرسید که نماز در خانهٔ فاطمه علیها السلم افضل است یا در روضه
فرمود که در خانهٔ فاطمه • و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که نماز
در خانهٔ فاطمه علیها السلم بهتر از نماز در روضه است • و در حدیث صحیح دیگر از
آنحضرت منقولست که خانهٔ علی و فاطمه صلوات الله علیهما میان خانهٔ ایست که
حضرت رسول صلی الله علیه و آله در آنجا مدفون است و راهی که منتهی میشود بدری
که محاذی بازار بقیع است که اگر از آن در داخل مسجد شوی و راست بیائی دو ش
چپ بدیوار خانه میرسد • و در حدیث معتبر دیگر فرمود که چون از در بقیع داخل
میشوی خانهٔ امیر المؤمنین در جانب چپ تست بقدر آنکه بزی تواند رفت و
متصل است بخانهٔ رسول خدا صلی الله علیه و آله و درهاشان معزون بیکدیگر است
و بسند معتبر از حضرت امام محمد تقی صلوات الله علیه منقولست که شخصی از سادات
فرمود که چون میروی بسوی قبر جدهٔ خود فاطمه صلوات الله علیها بگو یَا مُمْتَحَنَةُ
امْتَحَنَكِ اللهُ الَّذِي خَلَقَكِ قَبْلَ اَنْ يَخْلُقَكِ فَوَجَدَكِ لِمَا امْتَحَنَكِ صَابِرَةً وَ
زَعَمْنَا اَنَّا لَكِ اَوْلِيَاءُ وَمُصَدِّقُونَ وَصَابِرُونَ لِكُلِّ مَا اَتَانَا بِهِ اَبُوكِ وَاَتَانَا

زیارت فاطمه علیها السلام

بیان محل قبر فاطمه علیها السلام

وصیة فانا نسألك ان كنا صدقناك الا الحقتنا بتصديقنا لهما لنبشر
انفسنا بانا قد طهرنا بولايتك • و سيد ابن طاوس رض در كتاب اقبال ذكر كرده است كه
روايت كرده‌ايم از جماعتى از اصحاب ما كه وفات حضرت فاطمه صلوات الله عليها
در روز سيم ماه جمادى الاخرى بوده است پس سزاوار آنست كه آنحضرت را در
آن روز زيارت كنند • و روايت كرده است جامع كتاب مسائل كه ابرهيم بن
محمد همدانى نوشت عريضه بخدمت حضرت امام على نقى صلوات الله عليه كه مرا
خبر ده از قبر حضرت فاطمه عليها السلم آيا در مدينه است يا در بقيع حضرت جواب
نوشتند كه با جدم رسول خدا صلى الله عليه و آله مدفونست • سيد عليه الرحمة
گفته است كه پس ميگوئى السلام عليك يا سيدة نساء العالمين السلام عليك
يا والدة الحجج على الناس اجمعين السلام عليك ايتها المظلومة الممنوعة حقها
پس بگو اللهم صل على امتك و ابنة نبيك و زوجة وصى نبيك صلوة
تزلفها فوق زلفى عبادك المكرمين من اهل السموات و اهل الارضين
بتحقيق كه روايت رسيده است كه هر كه باين زيارت درود آنحضرت را زيارت كند
و از خدا طلب آمرزش كند حق تعالى گناهانش را بيامرزد و او را داخل بهشت گرداند
مؤلف گويد كه چون زيارت منقول مبسوطى از براى آنحضرت در روايات كه بما
رسيده است بنظر نيامده بود همين اكتفا نموديم و اگر زيارات جامعه را بخوانند
شايد مناسب باشد و در بحار الانوار زيارات مبسوطه مؤلفه اكابر علما رضوان الله
عليهم را ايراد نموده‌ايم • و سيد ابن طاوس عليه الرحمه در نماز زيارت آنحضرت گفته است
كه اگر توانى نماز حضرت فاطمه صلوات الله عليها را بجا آور و آن دو ركعت است و در هر ركعت

بعد از

بعد از حمد شصت مرتبه قل هو الله احد بايد خواند و اگر نتوانى در ركعت اول بعد از
حمد سوره قل هو الله احد بخوان و در ركعت دويم سوره قل يا ايها الكافرون و
بدانكه زيارت آنحضرت در اوقات شريفه و ازمنه مخصوصه با آنحضرت اولى و انسب
و افضل است مثل روز ولادت آنحضرت كه بيستم ماه جمادى الثانيه است بر قول
شيخ مفيد و سيد ابن طاوس يا دهم آن بر قول جمعى و روز وفات آنحضرت كه
سيم ماه مذكور است بر قول سيد و جمعى يا بيست و يكم ماه رجب است بر قول
ابن عياش و روز تزويج آنحضرت با امير المؤمنين صلوات الله عليهما كه پانزدهم ماه
رجب است يا اول ماه ذى الحجه يا ششم ماه ذى الحجه و شب زفاف آنحضرت كه نوزدهم
ماه ذى الحجه است يا بيست و يكم ماه محرم و روز مباهله كه گذشت و روز
نزول هل اتى كه روز بيست و پنجم ماه ذى الحجه است و غير اينها از ايامى كه فضيلتى
يا كرامتى از آنحضرت در آنها ظاهر شده باشد چنانچه در كتاب بحار الانوار ايراد
شده است **فصل هفتم** در كيفيت زيارت ائمه بقيع صلوات الله عليهم اجمعين
بايد كه آدابى كه در باب اول مذكور شد از غسل و تطهير جامها و بوى خوش كردن و رخصت
طلبيدن در دخول و غير آنها را بعمل بياورد و اگر در دعاى اذن آنچه محمد بن المشهدى
رحمه الله ذكر كرده است بخواند بد نيست گفته است كه بر در بايستد و بگويد
يا موالى يا ابناء رسول الله عبدكم و ابن امتكم الذليل بين ايديكم و المضعف
فى علو قدركم و المعترف بحقكم جاءكم مستجيرا بكم قاصدا الى حرمكم متقربا الى
مقامكم متوسلا الى الله بكم ءادخل يا موالى ءادخل يا اولياء الله ءادخل
يا ملائكة الله المحدقين بهذا الحرم المقيمين بهذا المشهد • و بعد از خشوع و رقت

داخل شود و پای راست را مقدم دارد و بسم الله بگوید پس بگوید انچه محمد بن المشهدی
گفته است اللهُ اکبرُ کبیرًا والحمدُ للهِ کثیرًا وسبحانَ اللهِ بکرةً واصیلًا والحمدُ
للهِ الفردِ الصمدِ الماجدِ الاحدِ المتفضلِ المنانِ المتطولِ الحنانِ الذی مَنَّ
بطولِهِ وسهّلَ زیارةَ سادتی باحسانِهِ ولم یجعلنی عن زیارتهم ممنوعًا بل
تطوّلَ ومَنحَ واکر دعاهای اذن و دخول که در زیارت حضرت امام حسین
صلوات الله علیه بروایت صفوان وارد شده است وبعد از این خواهد آمد بخوانند
مناسب است پس نزدیک قبور مقدسه برود و پشت بقبله کرده رو بقبور
ایشان کرده بگوید آنچه کلینی و ابن قولویه و شیخ طوسی و غیر ایشان رضی الله
عنهم روایت کرده اند از ائمه صلوات الله علیهم که فرموده اند که چون بروی بنزد
قبور ائمه علیهم السلم که در بقیع اند بایست نزد ایشان و قبر را پیش روی خود قرار ده
و بگو السلامُ علیکم ائمةَ الهدی السلامُ علیکم اهلَ التقوی السلامُ علیکم
الحجج علی اهلِ الدنیا السلامُ علیکم ایها القوامُ فی البریةِ بالقسطِ السلامُ علیکم — الحجج نزد
اهلَ الصفوةِ السلامُ علیکم آلَ رسولِ اللهِ السلامُ علیکم اهلَ النجوی
اشهدُ انکم قد بلّغتم ونصحتم وصبرتم فی ذاتِ اللهِ وکُذّبتم واُسیءَ الیکم
فغفرتم واشهدُ انکم الائمةُ الراشدونَ المهدیونَ وانَّ طاعتکم مفروضةٌ — المهتدون نزد
وانَّ قولکم الصدقُ وانکم دعوتم فلم تُجابوا وامرتم فلم تُطاعوا وانکم
دعائمُ الدینِ وارکانُ الارضِ لم تزالوا بعینِ اللهِ ینسخکم من اصلابِ کلِّ — فی نزد
مطهّرٍ وینقلکم من ارحامِ المطهراتِ لم تدنّسکم الجاهلیةُ الجهلاءُ ولم تشرک
فیکم فتنُ الاهواءِ طبتم وطابَ منبتکم منَّ بکم علینا دیانُ الدینِ فجعلکم فی بیوتٍ

اَذِنَ اللهُ ان تُرفعَ ویُذکرَ فیها اسمُهُ وجعلَ صلوتنا علیکم رحمةً لنا وکفارةً
لذنوبنا اذ اختارکم اللهُ لنا وطیّبَ خلقنا بما منَّ علینا من ولایتکم وکنّا
عندهُ مسمّینَ بعلمکم معترفینَ بتصدیقنا ایاکم وهذا مقامُ من اسرفَ واخطأ
واستکانَ واقرَّ بما جنا ورجا بمقامِهِ الخلاصَ وان یستنقذهُ مستنقذُ
الهلکی من الردی تکونوا لی شفعاءَ فقد وفدتُ الیکم اذ رغبَ عنکم
اهلُ الدنیا واتخذوا آیاتِ اللهِ هزوًا واستکبروا عنها یا من هو قائمٌ لا یسهو
ودائمٌ لا یلهو ومحیطٌ بکلِّ شیءٍ لکَ المنُّ بما وفقتنی وعرّفتنی بما اقمتنی
علیهِ اذ صدَّ عنهُ عبادُکَ وجهلوا معرفتَهُ واستخفوا بحقِّهِ ومالوا الی
سواهُ فکانتِ المنّةُ منکَ علیَّ مع اقوامٍ خصصتهم بما خصصتنی بهِ
فلکَ الحمدُ اذ کنتُ عندکَ فی مقامی هذا مذکورًا مکتوبًا فلا تحرمنی ما
رجوتُ ولا تخیّبنی فیما دعوتُ بحرمةِ محمدٍ وآلهِ الطاهرینَ وصلّی اللهُ
علی محمدٍ وآلِ محمدٍ پس دعا کن از برای خود هرچه خواهی و شیخ رحمه الله در تهذیب
گفته است که بعد از آن هشت رکعت نماز زیارت بکن و شیخ محمد بن المشهدی
بعد از واستکبروا عنها گفته است که پس سر را بالا میکنی و میگویی یا من هو
قائمٌ تا آخر و سید ابن طاوس علیه الرحمه گفته است که چون خواهی ایشان را
وداع کنی بگو السلامُ علیکم ورحمةُ اللهِ وبرکاتُهُ استودعکم اللهَ واقرءُ علیکم
السلامَ آمنّا باللهِ وبالرسولِ وبما جئتم بهِ ودَلَلتم علیهِ اللهمَّ فاکتبنا معَ
الشاهدینَ پس دعا بسیار بکن و از خدا سوال کن که دیگر ترا بزیارت ایشان
برگرداند و آخر عهد تو نباشد از زیارت ایشان بدانکه بهترین زیارات از برای

ایشان زیارتهای جامعه است که انشاء الله بعد ازین مذکور خواهد شد و بسند معتبر منقولست که محمد بن الحنفیه رضی الله عنه بزیارت برادر خود امام حسن صلوات الله علیه میرفت و میگفت اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا بَقِیَّةَ الْمُؤْمِنِینَ وَابْنَ اَوَّلِ الْمُسْلِمِینَ وَکَیْفَ لَا تَکُونُ کَذَلِكَ وَاَنْتَ سَلِیلُ الْهُدَی وَحَلِیفُ التُّقَی وَخَامِسُ اَصْحَابِ الْکِسَاءِ غَذَتْكَ یَدُ الرَّحْمَةِ وَرُبِّیتَ فِی حِجْرِ الْاِسْلَامِ وَرَضَعْتَ مِنْ ثَدْیِ الْاِیمَانِ فَطِبْتَ حَیًّا وَطِبْتَ مَیِّتًا غَیْرَ اَنَّ الْاَنْفُسَ غَیْرُ طَیِّبَةٍ بِفِرَاقِكَ وَلَا شَاکَّةٍ فِی الْحَیٰوةِ لَكَ یَرْحَمُكَ اللهُ و بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقولست که فرمود که میگوئی نزد قبر علی بن الحسین صلوات الله علیه آنچه خواهی یعنی هر لفظ که زیارت کنی خوبست و بدانکه زیارت ایشان در اوقات متبرکه و ازمنه مخصوصه بایشان اولی است مثل روز ولادت حضرت امام حسن صلوات الله علیه که موافق مشهور پانزدهم ماه مبارک رمضان است و روز وفات آنحضرت که هفتم یا بیست و هشتم یا اخر ماه صفر است و روزی که نیزه بر ران مبارکش زدند که بیست و سیم ماه رجب است و روز مباهله و روز نزول هل اتی که گذشت و روز خلافت آنحضرت که روز شهادت امیر المؤمنین صلوات الله علیه است و روز ولادت امام زین العابدین علیه السلام که پنجم یا نهم ماه شعبان است یا پانزدهم ماه جمادی الاولی یا جمادی الثانیه یا رجب است و روز وفات آنحضرت که دوازدهم یا هجدهم یا بیست و پنجم ماه محرم است و روز خلافت آنحضرت که روز شهادت حضرت امام حسین علیهما السلام است و روز ولادت حضرت امام محمد باقر علیه السلام که روز اول ماه رجب است موافق روایت معتبر یا سیم ماه صفر و روز وفات آنحضرت که

هفتم

هفتم ماه ذی الحجه است و روز خلافت آنحضرت که روز وفات امام زین العابدین است و روز ولادت امام جعفر صادق صلوات الله علیه که هفدهم ماه ربیع الاول است و روز وفات آنحضرت که پانزدهم ماه رجب است یا ماه شوال و روز خلافت آنحضرت که روز وفات حضرت امام محمد باقر علیه السلام است

فصل هشتم در بیان سایر اعمال که در مدینه مستحبست در فقه الرضا علیه السلام مذکور است که چون از اعمال مسجد فارغ شوی برو بنزد قبور ائمه بقیع علیهم السلام و برو بمسجد حضرت فاطمه علیها السلام و دو رکعت نماز بگذار و زیارت کن قبر حمزه و سایر شهدای احد را و برو بمسجد فتح و مسجد سقیا و مسجد قبا که در آنها فضیلت بسیار هست و مسجد خلوت و خانه امیر المؤمنین علیه السلام و خانه امام جعفر صادق علیه السلام که در در مسجد است و دو رکعت نماز در اینجا بکن و در حدیث معتبر از ائمه علیهم السلام منقولست که میگوئی نزد قبر حمزه رضی الله عنه اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا عَمَّ رَسُولِ اللهِ وَخَیْرَ الشُّهَدَاءِ اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا اَسَدَ اللهِ وَاَسَدَ رَسُولِهِ اَشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ جَاهَدْتَ فِی اللهِ وَنَصَحْتَ لِرَسُولِ اللهِ وَجُدْتَ بِنَفْسِكَ وَطَلَبْتَ مَا عِنْدَ اللهِ وَرَغِبْتَ فِیمَا وَعَدَ اللهُ پس داخل شو و نماز بکن و در وقت نماز رو بقبر مکن و چون از نماز فارغ شوی خود را بر روی قبر بینداز و بگو اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَعَلَی اَهْلِ بَیْتِهِ اَللّٰهُمَّ اِنِّی تَعَرَّضْتُ لِرَحْمَتِكَ بِلُزُومِی بِقَبْرِ عَمِّ نَبِیِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَیْهِ وَعَلَی اَهْلِ بَیْتِهِ لِتُجِیرَنِی مِنْ نَقِمَتِكَ وَسَخَطِكَ وَمَقْتِكَ مِنَ الْاَزَلَالِ فِی یَوْمٍ تَکْثُرُ فِیهِ الْعَثَرَاتُ وَالْاَصْوَاتُ وَتَشْتَغِلُ کُلُّ نَفْسٍ بِمَا قَدَّمَتْ وَتُجَادِلُ

الزلازل نزد

العثرات نزد

كُلُّ نَفْسٍ عَنْ نَفْسِهَا فَاِنْ تَرْحَمْنِى اَلْيَوْمَ فَلَا خَوْفٌ عَلَىَّ وَلَا حُزْنٌ وَاِنْ تُعَاقِبْ
فَمَوْلَاىَ لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَى عَبْدِهِ اَللّٰهُمَّ فَلَا تُخَيِّبْنِى اَلْيَوْمَ وَلَا تَصْرِفْنِى بِغَيْرِ قولی ز ر
حَاجَتِى فَقَدْ لَزِقْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ وَتَقَرَّبْتُ بِهِ اِلَيْكَ اِبْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ
وَرَجَاءَ رَحْمَتِكَ فَتَقَبَّلْ مِنِّى وَعُدْ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِى وَبِرَأْفَتِكَ عَلَى جِنَايَةِ
نَفْسِى فَقَدْ عَظُمَ جُرْمِى وَمَا اَخَافُ اَنْ تَظْلِمَنِى وَلٰكِنْ اَخَافُ سُوءَ الْحِسَابِ فَانْظُرِ
اَلْيَوْمَ اِلَى تَقَلُّبِى عَلَى قَبْرِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاَهْلِ بَيْتِهِ فَبِهِمْ فُكَّنِى غمّم
وَلَا تُخَيِّبْ سَعْيِى وَلَا يَهُونَنَّ عَلَيْكَ اِبْتِهَالِى وَلَا تَحْجُبْ مِنْكَ صَوْتِى وَلَا
تَقْلِبْنِى بِغَيْرِ حَوَائِجِى يَا غِيَاثَ كُلِّ مَكْرُوبٍ وَمَحْزُونٍ يَا مُفَرِّجَ عَنِ الْمَلْهُوفِ مفرّجا ز ر
اَلْحَيْرَانِ الْغَرِيبِ الْغَرِيقِ الْمُشْرِفِ عَلَى الْهَلَكَةِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاَهْلِ بَيْتِهِ
الطَّاهِرِينَ وَانْظُرْ اِلَىَّ نَظْرَةً لَا اَشْقَى بَعْدَهَا اَبَدًا وَارْحَمْ تَضَرُّعِى وَغُرْبَتِى
وَانْفِرَادِى فَقَدْ رَجَوْتُ رِضَاكَ وَتَحَرَّيْتُ الْخَيْرَ الَّذِى لَا يُعْطِيهِ اَحَدٌ سِوَاكَ
وَلَا تَرُدَّ اَمَلِى وشاید زیارت شهدا در روز شهادت ایشان که موافق مشهور
هفدهم ماه شوال است انسب باشد و در حدیث معتبر مرویست که عقبه از
حضرت صادق علیه السلم سؤال نمود که من میروم بسوی مساجدی که در دور
مدینه است بکدام ابتدا کنم فرمود که ابتدا کن بمسجد قبا پس بسیار نماز
کن در آن که آن اول مسجدیست که حضرت رسول صلی الله علیه وآله در این
عرصه در آن نماز کرد پس برو بغرفه مادر ابرهیم پس نماز کن در آن که مسکن
ومحل نماز رسول خدا صلی الله علیه وآله بوده است پس برو بمسجد فضیح
و دو رکعت نماز بکن که پیغمبر در آن نماز کرده است و چون از این

جانب

جانب فارغ شوی برو بجانب کوه احد و ابتدا کن بمسجدی که در ما بین سنگستانست
و در آن نماز بکن پس برو بسوی قبر حمزة بن عبد المطلب و سلام کن بر او پس برو
بسوی قبرهای شهدا و بایست نزد آن قبرها و بگو اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا اَهْلَ الدِّيَارِ
اَنْتُمْ لَنَا فَرَطٌ وَاِنَّا بِكُمْ لَاحِقُونَ پس برو بمسجدی که در آن مکان کشاده است
در پهلوی کوه در وقتی که داخل احد میشوی پس در آن مسجد نماز بکن که از آن
موضع رسول خدا صلی الله علیه وآله بیرون رفت بسوی احد در وقتی که
با کفار مکه جنگ کرد پس در آنجا نماز کرد و بجنگ رفت پس باز برگرد و نماز
کن نزد قبر شهدا آنچه خدا برای تو مقدر کرده باشد پس برو بسوی مسجد احزاب
و نماز کن که رسول خدا صلی الله علیه وآله در آن موضع دعا کرد در روز جنگ
دعوة ز احزاب و گفت يَا صَرِيخَ الْمَكْرُوبِينَ وَيَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّينَ وَيَا مُغِيثَ الْمَهْمُومِينَ
اِكْشِفْ هَمِّى وَكَرْبِى وَغَمِّى فَقَدْ تَرَى حَالِى وَحَالَ اَصْحَابِى و باسانید معتبره از معویة بن همّی ز
عمار منقولست که حضرت صادق علیه السلم فرمود که ترک مکن رفتن بمشاهد
مدینه را که یکی از آنها مسجد قباست و حق تعالی در شان آن مسجد فرستاده آیت
این آیه را لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُومَ فِيهِ که مضمونش
اینست که بتحقیق که مسجدی که بنا شده است بر پرهیزکاری در روز اول
سزاوارتر است باینکه در آن بایستی بنماز و عبادت از مسجدی که منافقان بحیله
و مکر بنا کرده اند و غرفه مادر ابرهیم و مسجد فضیح و قبور شهدا و مسجد احزاب
که آن مسجد فتح است و بما رسیده است که پیغمبر صلی الله علیه وآله چون نزد
قبور شهدا می آمد میگفت اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ و باید که

درمسجد فتح این دعا بخوانی یا صریخ المکروبین و یا مجیب المضطرین اکشف
عنی همی و غمی و کربی کما کشفت عن نبیک صلی الله علیه و آله همه و غمه
و کربه و کفیته هول عدوه فی هذا المکان و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت
منقولست که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که هر که بیاید بسوی مسجد
من مسجد قبا و دو رکعت نماز در آن بگذارد و برگردد با ثواب عمره و احادیث
در فضیلت مسجد قبا بسیار است و بسند صحیح از آنحضرت منقولست که حضرت
فاطمه صلوات الله علیها بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله هفتاد و پنج روز
زنده ماند و درین ایام هیچکس آنحضرت را خندان ندید میرفت بسوی قبرستان
شهیدان احد در هر هفته دو مرتبه روز دوشنبه و پنجشنبه و در آنجا نماز
و دعا میکرد و بسند معتبر از عمار ساباطی منقولست که گفت با حضرت صادق
علیه السلم رفتیم بسوی مسجد فضیخ فرمود که ای عمار می بینی این گودال را گفتم بلی
فرمود که اسمای زن جعفر بن ابی طالب که اخو امیر المؤمنین علیه السلم او را خواست
روزی در این موضع نشسته بود با دو پسرش که از جعفر داشت پس گریست پسرهایش
از او پرسیدند که چرا گریه میکنی گفت از برای امیر المؤمنین گفتند برای امیر
المؤمنین گریه میکنی و برای پدر ما گریه نمیکنی گفت برای موت او گریه نمیکنم
بلکه بیادم آمد حدیثی که حضرت امیر المؤمنین در اینجا بمن نقل کرد و باین سبب
گریستم روزی با آنحضرت در این مسجد بودم فرمود که می بینی این گودال را گفتم
بلی فرمود که من با رسول خدا صلی الله علیه و آله در این موضع نشسته بودیم
ناگاه سر مبارک خود را در دامن من گذاشت و بخواب رفت تا آنکه وقت نماز

آنکه

پسین در آمد نخواستم که آنحضرت را بیدار کنم که مبادا آزار آنحضرت باشد تا وقت
بیرون رفت و نماز فوت شد پس حضرت بیدار شد و فرمود که یا علی نماز کرده
گفتم نه فرمود که چرا گفتم که نخواستم که شما را آزار کنم پس برخاست و رو بقبله
کرد و دستها را بلند کرد و گفت خداوندا برگردان آفتاب را بوقت نماز تا علی
نماز کند پس آفتاب برگشت بوقت نماز عصر تا من نماز کردم پس بنهایت سرعت
مانند شهاب فرو رفت و از جمله زیارات مرغوبه زیارت ابرهیم فرزند رسول
خدا صلی الله علیه و آله است در بقیع و در روز ولادت آنحضرت که هیجدهم
ماه رجب است موافق مشهور انسب است و در کیفیت زیارت او خبری بنظر نرسیده است
و در کتب زیارات مسطور است و زیارت فاطمه بنت اسد رضی الله عنها است
و قبر شریفش در بقیع معروفست و از کلام شیخ رحمه الله در تهذیب مفهوم می شود
که نزد ائمه بقیع علیهم السلم مدفون باشد و مزاری که الحال معروفست دور است
از قبر ایشان و دور نیست که آن موضعی که در پیش روی ائمه بقیع علیهم السلم
زیارت فاطمه زهرا علیها السلم در آنجا میکنند محل قبر فاطمه بنت اسد باشد که
اشتباه کرده باشند و زیارت حضرت ابوطالب و حضرت عبد المطلب و حضرت
عبد مناف و حضرت خدیجه رضی الله عنهم در مکه معظمه باید کرد خصوصا در
ایام مختصه بایشان مثل بیست و ششم رجب که روز وفات ابوطالب علیه السلام است
و دهم ربیع الاول که روز وفات عبد المطلب علیه السلم است و هفدهم محرم که روز
که روز هلاک اصحاب فیل و ظهور کرامت عبد المطلب است و روز تزویج خدیجه
رضی الله عنها که پیش مذکور شد و زیارت جعفر بن ابی طالب رضی الله عنه در موته

و زیارت شهدای بدر در بدر و زیارت ابوذر رضی الله عنه در ربذه که نزدیک
بصفراست از جانب راه و است نسبت بکسی که از مکه بمدینه رود و قبر شریف آمنه و عبدالله
رضی الله عنهما در این زمان معلوم نیست و شیخ محمد بن المشهدی ذکر کرده است
که مستحب است که نماز کند در خانهٔ حضرت امام زین العابدین صلوات الله علیه و خانهٔ
حضرت امام جعفر صادق علیه السلم و مسجد سلمان فارسی رضی الله عنه و مسجد امیر المؤمنین
صلوات الله علیه که محاذی قبر حضرت حمزه است و از جملهٔ مساجد معروفه مسجد غدیر
خم است که نزدیک بجحفه است که در این زمان رابغ میگویند و آن مسجد در این زمان
اثرش هست اما نواصب از برای اخفای فضیلت و نص امیر المؤمنین علیه السلم راه را
کردانیده اند و بر سر راه متعارف ایشان نیست و نزدیک است براه ٭ و بسند معتبر
از حسان جمال منقولست که کفت شتر بحضرت صادق علیه السلم کرایه داده بودم و در خدمت
آنحضرت از مدینه تا مکه رفتم و چون رسیدیم بمسجد غدیر نظر کرد بجانب چپ مسجد
و فرمود که این موضع قدم رسول خدا صلی الله علیه و آله است در وقتی که می فرمود که
هر که من مولای اویم پس علی مولای اوست خداوندا دوست دار هر که او را دوست
دارد و دشمن دار هر که او را دشمن دارد پس نظر فرمود حضرت صادق علیه السلم بجانب
دیگر مسجد و فرمود که این موضع خیمهٔ ابو بکر و عمر و سالم مولای ابو حذیفه و ابو عبیده بن
الجراح است در وقتی که دیدند که حضرت رسول صلی الله علیه و آله دست امیر المؤمنین
صلوات الله علیه را کرفته و بلند کرده است و نص بر امامت او مینماید و فضایل او را
بیان میفرماید در آن وقت بعضی از ایشان کفتند که ببینید چشمهایش را که
میکردد کویا که دیدهای دیوانه است پس جبرئیل نازل شد و آیهٔ و ان یکاد الذین

کفروا را آورد **باب سیم** در فضیلت زیارت امیر المؤمنین صلوات
الله علیه و کیفیت زیارت آنحضرت و در آن چند فصل است **فصل اول** در
فضیلت زیارت آنحضرت در حدیث صحیح منقولست از حضرت امام جعفر صادق
صلوات الله علیه که هر که زیارت کند حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه را
و عارف بحق آنحضرت باشد و آنحضرت را امام واجب الاطاعه و خلیفهٔ بلا فصل
داند و از روی تجبر و تکبر بزیارت نیامده باشد حق تعالی بنویسد از برای او اجر صد
هزار شهید و کناهان کذشته و آینده او را بیامرزد و مبعوث کردد در روز قیامت
از جملهٔ ایمنان از اهوال آن روز و آسان کرداند بر او حساب را و استقبال نمایند او را
ملائکه و چون بر کردد از زیارت او را مشایعت نمایند تا بخانهٔ خود بر کردد و اکر
بیمار شود بعیادت او بیایند و اکر بمیرد متابعت جنازهٔ او بکنند و از برای او طلب
آمرزش نمایند تا قبرش ٭ و بسند معتبر منقولست که ابو وهب قصری داخل مدینه شد و
بخدمت حضرت صادق علیه السلم رسید و عرض کرد که فدای تو شوم بنزد شما آمدم
و زیارت امیر المؤمنین صلوات الله علیه نکردم حضرت فرمود که بد کردی اکر نه این بود
که از شیعیان ما بودی من نکاه بسوی تو نمیکردم آیا زیارت نمیکنی کسی را که خدا
با ملائکه او را زیارت می کنند و پیغمبران او را زیارت می کنند و مؤمنان او را زیارت
میکنند کفت فدای تو شوم من این را نمیدانستم فرمود که بدانکه امیر المؤمنین نزد
خدا بهتر است از جمیع ائمه و از برای او هست ثواب اعمال همهٔ ائمه علیهم السلم و بقدر
عملهای خود زیادتی یافته اند ٭ و بسند معتبر دیکر منقولست از مفضل که کفت
بخدمت حضرت صادق علیه السلم رفتم و عرض کردم که من مشتاق نجف شده ام فرمود

که برای چه مشتاق شده گفتم که میخواهم که امیر المؤمنین صلوات الله علیه را زیارت کنم
فرمود که آیا میدانی فضیلت زیارت آنحضرت را گفتم نه یا ابن رسول الله شما بفرمایید
فرمود که بدان که چون زیارت امیر المؤمنین میکنی زیارت کرده استخوان آدم و بدن
نوح و جسم علی ابن ابی طالب صلوات الله علیهم را گفتم که آدم که از بهشت بسرندیب
فرود آمد در جانب مشرق و میگویند که استخوانش نزد خانهٔ کعبه است چگونه استخوانش
بکوفه افتاد فرمود که خداوند عالمیان وحی نمود بحضرت نوح علیه السلام در وقتی که در
کشتی بود که طواف کند بخانهٔ کعبه هفت شوط پس طواف کرد بنحوی که خدا باو وحی فرموده
بود پس بیرون آمد از کشتی بمیان آب و آب تا زانوی او بود و بیرون آورد تابوتی را
که استخوان حضرت آدم علیه السلام در آن بود و در کشتی جا داد و طواف کرد دور خانه
کعبه آنچه خدا خواست پس کشتی آمد تا میان مسجد کوفه پس در آنجا خدا وحی نمود بزمین
که آب خود را فرو بر آبش را از میان مسجد کوفه فرو برد چنانچه آب اول از مسجد کوفه پیدا
شد و متفرق شدند آن جماعتی که با حضرت نوح در کشتی بودند پس حضرت نوح علیه السلام
تابوت را گرفت و دفن کرد در غری که اسم نجف اشرف است و آن قطعه ایست از کوهی
که حق تعالی با حضرت موسی علیه السلام بر آن سخن گفت و حضرت عیسی را بر این موضع
تقدیس کرد و بزرگ گردانید و حضرت ابرهیم را در این مکان خلیل خود گردانید
و حضرت محمد صلی الله علیه و آله را در این محل حبیب خود گردانید و آن را مسکن پیغمبران
گردانید والله که ساکن نشده است در این مکان بعد از دو پدر طیبش آدم و نوح
کسی که نزد خدا گرامی تر باشد از امیر المؤمنین صلوات الله علیهم پس چون زیارت جانب
نجف کنی زیارت کن استخوان آدم و بدن نوح و جسم علی ابن ابی طالب را بدرستی که زیارت

کرده

کرده خواهی بود پدران گذشته را و محمد خاتم پیغمبران را و علی بهترین اوصیا را و بدرستی
که زیارت کنندهٔ او گشوده میشود برای او درهای آسمان نزد دعای او پس از خیر
غافل و خواب مباش و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقولست که
حق تعالی عرض کرد ولایت ما را بر اهل شهرها پس قبول نکردند مگر اهل کوفه و بدرستی
که در پهلوی آن قبری هست که هیچ غمگینی نمیرود که نماز کند نزد آن چهار رکعت
مگر آنکه حق تعالی بر میگرداند او را خوشحال با بر آمدن حاجتش و بسند معتبر دیگر
از آنحضرت منقولست که در جانب کوفه قبری هست که هیچ غمناکی بنزد آن نمیرود که
دو رکعت یا چهار رکعت نماز بگذارد مگر آنکه حق تعالی غم او را زایل میگرداند
و حاجت او را بر می آورد راوی پرسید که قبر حضرت امام حسین صلوات الله علیه را
میفرمایید اشاره فرمود بسر مبارکش که نه گفت که قبر امیر المؤمنین را میفرمایید اشاره
فرمود که بلی و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که هر که پیاده بزیارت
حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه برود حق تعالی هر گامی ثواب حج و عمره
از برای او بنویسد و بسند معتبر دیگر منقولست که حضرت صادق صلوات الله علیه
گفت ای پسر مارد هر که زیارت کند جدم امیر المؤمنین را بنویسد خدا از برای او بعدد
هر گامی حج مقبولی و عمرهٔ پسندیدهٔ ای پسر مارد والله که نمیخورد آتش جهنم قدمی را که غبار
آلود شود در زیارت امیر المؤمنین علیه السلام خواه پیاده برود و خواه سواره ای پسر مارد
بنویس این حدیث را با آب طلا مؤلف گوید که گویا امر بنوشتن با آب طلا کنایه باشد
از نفاست حدیث و اعتنا بشان آن کردن و اهتمام در عمل بآن و در حدیث معتبر
دیگر از آنحضرت مرویست که زیارت حضرت امام حسین ع برابر است با یک حج و یک

عمره و زیارت پدرش برابر است با دو حج و دو عمره و بسند معتبر دیگر منقولست که آن
حضرت فرمود بعبان بن مهران که آیا زیارت میکنی قبرهای شهیدان را که نزد شما اند
گفتم کدام شهیدان فرمود که علی و حسین صلوات الله علیهما گفت زیارت میکنیم و
بسیار زیارت میکنیم فرمود که ایشانند آن شهیدان که حق تعالی در شان ایشان
فرموده است که زنده اند نزد پروردگار خود و حال آنکه روزی می یابند پس زیارت
کنید ایشان را و تضرع کنید در طلب کردن حاجات خود نزد قبرهای ایشان اگر با
چنین نزدیک بودند که بشما نزدیکند هر آینه ایشان را هجرت اخذ میکردیم
مؤلف گوید یعنی هجرت بسوی ایشان میکردیم و ترک وطن نموده نزد ایشان
ساکن میشدیم یا آنکه رفتن بسوی ایشان را بمنزلهٔ هجرت بسوی خدا و رسول
می دانستیم و بسند معتبر دیگر منقولست که حضرت صادق علیه السلم فرمود که
ما میگوییم که در پشت کوفه قبری هست که پناه نمیبرد بآن قبر دردناکی مگر
آنکه حق تعالی او را شفا کرامت میفرماید و در حدیث معتبر منقولست که ابو شعیب
خراسانی بخدمت حضرت امام رضا صلوات الله علیه عرض کرد که کدام بهتر است
زیارت قبر امیر المؤمنین صلوات الله علیه یا زیارت قبر امام حسین صلوات الله
علیه فرمود که امام حسین صلوات الله علیه با غم و شدت و الم شهید شده است
پس برخدا لازم است که نرود بزیارت او غمناکی مگر آنکه غم او را زایل کرداند و
فضیلت زیارت قبر امیر المؤمنین بر زیارت قبر امام حسین مثل فضیلت امیر
المؤمنین است بر امام حسین علیهما السلم و بسند معتبر از ابو بصیر منقولست که
حضرت صادق علیه السلم فرمود که ولایت و دوستی ما ولایت خداست که

مبعوث

مبعوث نکرده است هیچ پیغمبری را مگر باین ولایت بدرستی که خداوند عالمیان
عرض کرد ولایت و محبت ما را بر آسمانها و زمین و کوهها و شهرها و قبول نکردند
هیچیک مثل قبول کردن اهل کوفه و بدرستی که در پهلوی ایشان قبری هست که
هیچ غمناکی بسوی آن قبر نمیرود مگر آنکه حق تعالی غمش را زایل میگرداند و دعایش را
مستجاب میگرداند و او را باهلش شاد برمیگرداند و از حضرت صادق علیه السلم
منقولست که درهای آسمان باز میشود نزد داخل شدن زیارت کنندهٔ بر روضهٔ
حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه و بسند معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که
اعرابی بخدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و گفت یا رسول الله منزل من
از منزل تو دور است و مشتاق زیارت و دیدن تو میشوم و می آیم و ترا نمی بینم
و علی بن ابی طالب علیه السلم را می بینم و مونس من میشود بحدیث گفتن و موعظه
کردن و بر میگردم با تاسف بر ندیدن تو حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که
هر که علی را زیارت کند مرا زیارت کرده است و هر که او را دوست دارد مرا دوست
داشته است و هر که او را دشمن دارد مرا دشمن داشته است این حدیث را
از من بقوم خود برسان و هر که برود بعد از وفات علی بزیارت او چنانست که
بزیارت من آمده باشد و من جزا میدهم او را در قیامت و جبرئیل و صالح مؤمنان
که امیر المؤمنین علیه السلم است **فصل دویم** در بیان موضع قبر منور آنحضرت
صلوات الله علیه و قبور شریفهٔ انبیا و اوصیا علیهم السلم که در جوار آنحضرت مدفون اند
بدانکه چون حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه بحضرت امام حسن و امام حسین
صلوات الله علیهما وصیت نمود که آنحضرت را در شب پنهان دفن کنند از خوف

خوارج وغیر ایشان باین سبب قبر آنحضرت مخفی بود ومطلع نبود بر آن مکر قلیلی
از خواص شیعیان تا آنکه چون حضرت صادق علیه السلم در زمان سفاح بعراق
تشریف آوردند جمعی کثیر از شیعیان واصحاب خود نمودند قبر آنحضرت را وفرمودند
که علامت قبر را ساختند ودر زمان هرون تجدید کردند بسببی که بعد ازین
مذکور خواهد شد وباین سبب در میان مخالفان وبعضی از عوام شیعه در مبدء
اول اختلافی بهم رسیده بود بعضی میکفته اند که در خانهٔ خود مدفون کردید
وبعضی میکفته اند در صحن مسجد کوفه وبعضی میکفته اند در میدان کوفه وبعضی
میکفته اند در کرخ که محله بوده است از بغداد کهنه ولیکن اجماع علمای شیعه
منعقد کردیده است بنقلهای متواتر که مرقد شریف آنحضرت همین موضع
معروفست وسید عبد الکریم بن طاوس رضی الله عنه درین باب کتابی
تالیف نموده است مسمی بفرحة الغری واحادیث بسیار در این باب ایراد نموده
ومعجزات بسیار که در این مکان شریف ظاهر کردیده است نقل نموده ودر هر
عصری از اعصار از کرامات ومعجزات آنقدر ظاهر میکردد که احتیاج بنقل سلف
نیست وفقیر بسیاری از آن را در کتاب بحار الانوار ایراد نموده ام وباسانید
معتبره منقولست از صفوان جمال که کفت با حضرت صادق علیه السلم روانه شدیم
از مدینه بسوی کوفه چون بحیره کذشتیم فرمود که شتران باید بقایم بروند که
عمارتی بوده است نزدیک نجف وحده راه باید که بغری باشد که عمارتی بوده است
در نجف اشرف وباین سبب نجف را غری میکفته اند پس چون بقایم رسیدیم آنحضرت
ریسمان باریکی بیرون آوردند واز قایم بجانب مغرب کامی چند برداشتند وآن

ریسمان را

ریسمان را کشیدند تا بآخر ریسمان رسیدند پس دست زدند واز زمین کفی از
خاک برکرفتند وبوییدند پس روانه شدند تا ایستادند بموضعی که الحال
موضع قبر امیر المؤمنین است وبکف مبارک قبضه از خاک برکرفتند وبوییدند
ونعره زدند وبیهوش شدند بحدی که من کمان کردم که از دنیا مفارقت کردند
چون بهوش آمدند فرمودند که این موضع قبر امیر المؤمنین است پس خطی کشیدند
برای علامت قبر من عرض کردم که یابن رسول الله چه چیز مانع شد اینکار از
اهل بیت رسالت را که قبر آنحضرت را ظاهر کردانند فرمود که برای حذر از فرزندان
مروان وخارجیان که مبادا حیلهٔ در آزار رسانیدن بجسد مبارک آنحضرت بکنند
وایضا بسند معتبر از سلیمن بن خالد ومحمد بن مسلم که هر دو از اکابر راویانند
منقولست که کفتند که رفتیم در حیره بخدمت حضرت امام جعفر صادق علیه السلم
ورخصت طلبیدیم وداخل شدیم ودر خدمت آنحضرت نشستیم وسؤال نمودیم
از موضع قبر امیر المؤمنین صلوات الله علیه وفرمود که چون از حیره بیرون
میروید واز تل کوچک میکذرید وتا نجف یک تیر پرتاب یا دو تیر پرتاب
مینماید می بینید تلهای سفید که در میان آنها قبری هست که سیل آنرا شکافته است
آن قبر امیر المؤمنین علیه السلم است پس بامداد رفتیم وبصفتی که حضرت فرموده بود
قبر را یافتیم پس زیارت کردیم وبرکشتیم وروز دیکر بامداد بخدمت آنحضرت
رفتیم وطریق رفتن ویافتن خود را وصف کردیم فرمود که درست یافته اید خدا
شما را بر راه راست بدارد ومنقولست از ابی قره که کفت رفتم با زید بن علی بجانب
قبرستان کوفه که در طرف نجف است پس زید نماز بسیار کرد وبعد از آن فرمود که ما

وازقایم

نزدیک قبر امیر المؤمنین علی بن ابی طالبیم ای ابی قره ما در باغی از باغهای بهشتیم و
از محمد بن السایب منقولست که کفت حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه را
امام حسن و امام حسین علیهما السلم و محمد بن الحنفیه و عبد الله بن جعفر و جمعی از
اهل بیت آنحضرت در شب بیرون اوردند و در پشت کوفه دفن کردند از ترس
اینکه مبادا خوارج و غیر ایشان قبر را بشکافند و آنحضرت را بدر اورند و در
روایت دیکر منقولست که چون ابن ملجم علیه اللعنه آنحضرت را ضربت زد حضرت
امام حسن علیه السلم بآن حضرت کفت که این ملعون را بکشم فرمود که نه ولیکن
اورا حبس کن و اکر من بمیرم اورا بکش و مرا دفن کنید در پشت کوفه در قبر دو
برادرم حضرت صالح و حضرت هود و در حدیث دیکر منقولست که از حضرت امام حسن
صلوات الله علیه پرسیدند که در کجا دفن کردید امیر المؤمنین صلوات الله علیه را
فرمود که در کنار آن موضع که سیلاب آنرا شسته است و خود وصیت فرمود که مرا
دفن کنید در قبر برادرم هود و بسند صحیح منقولست که بحضرت صادق علیه السلم
عرض کردند که مردم میکویند که امیر المؤمنین در صحن مسجد کوفه مدفون شده است
فرمود که چون آنحضرت فوت شد امام حسن علیه السلم اورا برداشت و آورد بر پشت
کوفه و در میان تلهای سفید دفن کرد صفوان جمال میکوید که رفتم بآنجا و یک
موضعی پاکان کردم و بخدمت آنحضرت آمدم و خبر دادم فرمود که درست یافته
خدا ترا رحم کند و بسند معتبر منقولست از یزید بن عمرو که حضرت صادق علیه السلم
در وقتی که در حیره بود روزی بمن کفت که آیا میخواهی بعمل اورم آنچه ترا وعده داده
بودم که قبر امیر المؤمنین را بتو نشان دهم کفتم بلی پس آنحضرت سوار شد و اسمعیل فرزند

آنحضرت

آنحضرت سوار شد و من با ایشان سوار شدم تا آنکه از تل کوچک کذشت و میان
حیره و نجف نزد تلهای سفید فرود آمد و من و اسمعیل هم فرود آمدیم پس حضرت
نماز کرد و ما هم نماز کردیم پس باسمعیل کفت که برخیز و سلام کن بر جدت حسین بن علی
علیهما السلم کفتم فدای تو شوم مکر حسین در کربلا نیست فرمود که بلی اما چون سر
مبارک آنحضرت را بشام بردند یکی از شیعیان ما آن سر را دزدید و آورد و دفن
کرد در پهلوی امیر المؤمنین صلوات الله علیهما و بسند معتبر از ابان بن تغلب مرویست
که کفت با حضرت صادق علیه السلم رفتیم بپشت کوفه بر قبری کذشتند و فرود
آمدند و دو رکعت نماز کذاردند پس اندکی راه رفتند و فرود آمدند و دو رکعت
نماز کذاردند پس اندکی دیکر رفتند و فرود آمدند و دو رکعت نماز کردند پس
فرمودند که آن موضع اول محل قبر امیر المؤمنین صلوات الله علیه بود و موضع دویم
محل سر مبارک حضرت امام حسین علیه السلم بود و موضع سیم محل منبر حضرت قایم
آل محمد صلوات الله علیه خواهد بود و بسند معتبر دیکر از آنحضرت منقولست که
فرمود که چون بنجف میروی دو قبر می بینی قبر بزرکی و قبر کوچکی قبر بزرک قبر امیر المؤمنین است
و قبر کوچک مدفن سر حضرت امام حسین است و بسند معتبر منقولست از صفوان جمال
که کفت من با حضرت صادق عم از قادسیه روانه شدیم تا مشرف شد بر نجف فرمود که
این کوهیست که پناه برد بآن فرزند جدم نوح علیه السلم که کفت بزودی پناه برم
بکوهی که مرا از آب نکاه دارد پس حق تعالی وحی نمود بسوی آن کوه که ای نجف آیا مردم
بتو پناه میبرند از عذاب من پس کوه فرو رفت در زمین و پاره پاره شد و در ناحیه
شام ظاهر شد پس فرمود که راه را بکردان پس میرفت تا رسید بغری پس بر قبری ایستاد

وسلام فرستاد بر پیغمبران یکیک از آدم گرفته تا پیغمبر آخر الزمان صلوات الله علیهم اجمعین
و من با او سلام می فرستادم پس بر روی قبر افتاد و بر صاحب قبر سلام کرد و صدای
گریه آنحضرت بلند شد پس برخاست و چهار رکعت نماز گذارد و من نیز با آنحضرت
نماز کردم پس پرسیدم که این قبر کیست فرمود که این قبر جدم علی بن ابی طالب علیه السلم است
و در حدیث معتبر از یونس بن ظبیان منقولست که گفت من در خدمت حضرت
صادق علیه السلم بودم در حیره در ایامی که آنحضرت بنزد ابو جعفر دوانیقی آمده بودند
در شب ماهتابی پس نظر کرد بسوی آسمان و فرمود که ای یونس نمی بینی این ستارها را
که چه بسیار نیکوست بدرستی که اینها امان اهل آسمانند و ما اهل بیت امان
اهل زمینیم پس فرمود که ای یونس امر کن که استر و الاغ را زین کنند چون هر دو را
زین کردند فرمود که ای یونس میخواهم که الاغ را بمن گذاری و استر را تو سوار شوی
پس سوار شدیم و چون از حیره بیرون رفتیم فرمود که پیش باش ای یونس و گاه میفرمود
که از جانب راست برو و گاه میفرمود که از جانب چپ برو پس چون رسیدیم بتلهای
سرخ فرمود که بجانب راست برو پس بموضعی رفت که در آن چشمه آبی بود و وضو ساخت
پس نزدیک زمین بلندی آمد و نماز گذارد پس بر آن بلندی بر آمد و بسیار گریست
پس ببلندی دیگر رفت و باز چنین کرد پس فرمود که ای یونس بکن مثل آنچه من
کردم پس چون فارغ شدم فرمود که ای یونس میشناسی این مکان را گفتم نه فرمود
که موضعی که اول در آن نماز کردم موضع قبر امیر المؤمنین بود و آن بلندی دیگر
موضع سر حضرت امام حسین است بدرستی که ملعون عبید الله بن زیاد علیه
اللعنه چون سر مبارک حضرت امام حسین علیه السلم را بشام فرستاد آوردند بکوفه

پس گفت

پس گفت بیرون برید این سر را از کوفه که باعث فتنه اهلش نشود پس حق تعالی چنین
کرد که نزد امیر المؤمنین صلوات الله علیه مدفون شد پس سر با بدنست و بدن با سر است
مؤلف گوید که گویا مراد این باشد که بعد از دفن کردن حق تعالی آن سر مبارک را
ببدن شریفش ملحق گردانید و متصل ببدن شد و در این موضع زیارت کردن برای
این است که اول در اینجا مدفون شده است و محتمل است که مراد این باشد که
بدن مبارک امیر المؤمنین بمنزله بدن شریف آنحضرتست در هر دو یک نورند و
جدایی در میان ایشان نیست و باز سر و بدن از هم جدا نشده اند و بسند صحیح
از حضرت صادق علیه السلم منقولست که فرمود که چون من در حیره بودم نزد ابو
العباس سفاح شب میرفتم بنزد قبر امیر المؤمنین علیه السلم و آن در ناحیه نجف حیره است
در پهلوی عمارت غری که نعمان پادشاه عرب ساخته است پس نماز شب را در آنجا
میکردم و پیش از صبح بر میگشتم و ایضا بسند صحیح از صفوان منقول است که از آن حضرت
پرسید از موضع قبر حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه و آنحضرت نشان دادند
صفوان گفت که بعد از آن بیست سال من نماز را نزد قبر آن حضرت میکردم
و در حدیث ابو حمزه ثمالی خواهد آمد که حضرت امام زین العابدین صلوات الله علیه
او را بردند بنجف و موضعی را نشان دادند و فرمود که این موضع قبر جدم امیر
المؤمنین است و زیارت کردند و دو طرف روی مبارک خود را بر قبر منور مالیدند
و در روایت معتبر دیگر منقولست که ابو بصیر از حضرت صادق علیه السلم سؤال
نمود که امیر المؤمنین در کجا مدفون گردیده است فرمود که در قبر پدرش حضرت
نوح ابو بصیر گفت که مردم میگویند که نوح در مسجد کوفه مدفون است فرمود که

نزد پشت کوفه مدفونست و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که
قبر امیر المؤمنین در میان سینهٔ نوح و فرق سر آنحضرت ست از جانب قبله و در روایت حضرت
معتبر دیگر از آنحضرت منقولست که حضرت امیر المؤمنین حضرت امام حسن علیهما
السلم را امر فرمود که قبر آنحضرت را در چهار موضع بکند در مسجد و در نجف و در
موضع دیگر برای آنکه دشمنانش موضع قبرش را ندانند و در حدیث دیگر فرمود
که حضرت امیر المؤمنین علیه السلم وصیت فرمود که جسد مرا بیرون برید بر پشت
کوفه پس هرگاه قدمهای شما فرو رود و بادی رو بروی شما بوزد مرا دفن کنید
و آن اول طور سیناست پس چنین کردند و در حدیث معتبر دیگر از آنحضرت
منقولست که در کوفه است قبر نوح و ابرهیم و قبر سیصد و هفتاد پیغمبر و ششصد
وصی پیغمبر و قبر بهترین اوصیای پیغمبران یعنی امیر المؤمنین مؤلف گوید که چون
در روایات معتبره بسیار وارد است که حضرت آدم و نوح علیهما السلم نزد حضرت
امیر المؤمنین صلوات الله علیه مدفونند و در بعضی روایات حضرت هود
وارد شده است و حضرت صالح علیه السلم نیز مشهور است که در حوالی آنحضرت
مدفونست و حضرت یونس و ذو الکفل نیز در این زمان قبرشان معروفست
و در این حدیث نیز حضرت ابرهیم علیه السلم با سایر انبیا و اوصیا وارد شده است
اگر در وقت زیارت آنحضرت همه را زیارت کند مناسب است آنچه بخصوص مذکورند
خصوصا و باقی را عموما و سابقا روایتی گذشت که حضرت صادق علیه السلم سلام
بر آدم و سایر انبیا فرستادند در زیارت آنحضرت و این احادیث منافات ندارد با
احادیثی که وارد شده است که بعضی از ایشان در مواضع دیگر مدفون شده اند

زیرا که ممکن است که مثل حضرت آدم علیه السلم در جای دیگر مدفون شده باشند
و از برای شرف مجاورت آنحضرت ایشانرا باین محل شریف نقل کرده باشند و اما
مدفون شدن سر حضرت امام حسین صلوات الله علیه در بالای سر حضرت
امیر المؤمنین صلوات الله علیه در بالای سر حضرت امیر المؤمنین صلوات الله
علیه و استحباب زیارت آنحضرت در آن مکان بغیر آنچه سابقا ذکر کردیم
بسیار است و احادیث در این باب بعد از این نیز خواهد آمد انشاء الله
تعالی **فصل سیم** در بیان زیارات مطلقهٔ آنحضرت که مقید بوقتی از
اوقات نیست **اول** زیارتیست که شیخ مفید و سید ابن طاوس و شیخ شهید
و غیر ایشان قدس الله ارواحهم در کتب خود ذکر کرده اند و بروایت نسبت
داده اند اگرچه از بعضی قراین مفهوم میشود که دعای چند در میان روایت
درج فرموده باشند و روایات دیگر نیز با این روایت ضم کرده باشند
شیخ مفید فرموده است که مرویست از صفوان که عرض نمود بخدمت حضرت
صادق صلوات الله علیه که چگونه زیارت کنیم حضرت امیر المؤمنین صلوات الله
علیه را فرمود که ای صفوان هرگاه که ارادهٔ زیارت نمائی غسل بکن و دو جامهٔ پاک
بپوش و بچیزی از بوی خوش خود را خوشبو کن و اگر نیابی و نکنی ترا مجزیست و چون
از خانهٔ خود بیرون میروی بگو اَللّٰهُمَّ اِنّی خَرَجْتُ مِنْ مَنْزِلی اَبْغی فَضْلَكَ وَاَزُورُ
وَصِیَّ نَبِیِّكَ صَلَواتُكَ عَلَیْهِما اَللّٰهُمَّ فَیَسِّرْ ذٰلِكَ لی وَسَبِّبِ الْمَزارَ لَهُ وَاخْلُفْنی
فی عاقِبَتی وَحُزانَتی بِاَحْسَنِ الْخِلافَةِ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ پس روانه شو و حال
آنکه میگفته باشی اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسُبْحانَ اللّٰهِ وَلا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ و چون بخندق کوفه

برسی بابست نزد خندق وبگو الله اکبر الله اکبر اهل الکبریاء والمجد والعظمة
الله اکبر اهل التکبیر والتقدیس والتسبیح والآلاء الله اکبر مما اخاف واحذر
الله اکبر عمادی وعلیه اتوکل الله اکبر رجائی والیه انیب اللهم انت
ولی نعمتی والقادر علی طلبتی تعلم حاجتی وما تضمره هواجس الصدور وخواطر
النفوس فاسئلک بمحمد المصطفی الذی قطعت به حجج المحتجین وعذر
المعتذرین وجعلته رحمة للعالمین ان لا تحرمنی زیارة ولیک واخی
نبیک امیر المؤمنین وقصده وتجعلنی من وفده الصالحین وشیعته
المتقین برحمتک یا ارحم الراحمین وچون نمودار شود برای تو قبر شریفه آن
حضرت بگو الحمد لله علی ما اختصنی به من طیب المولد واستخلصنی اکراما
به من موالاة الابرار السفرة الاطهار والخیرة الاعلام اللهم فتقبل سعیی
الیک وتضرعی بین یدیک واغفر لی الذنوب التی لا تخفی علیک انک انت
الله الملک الغفار پس چون برسی بثویه که آن در این زمان تلی است نزدیک
قبرستان از جانب چپ راه برای کسی که از کوفه رو بنجف آید دو رکعت نماز
در آنجا بکن که روایت رسیده است که جماعتی از مخصوصان اصحاب امیر المؤمنین
علیه السلم در آنجا مدفون شده اند وبخوان آن دعا را که در هنگام دیدن قبه
مقدسه خواندی وچون بعمارت حنانه برسی دو رکعت نماز بکن زیرا که روایت
کرده است ابن ابی عمیر از مفضل که چون حضرت صادق علیه السلم گذشتند بعمارت
میل کرده که در سر راه نجف است دو رکعت نماز کردند بحضرت عرض کردند که
این چه نماز بود فرمود که این موضع سر مبارک جدم حسین بن علی علیهما السلم است

وما تنوهم

نوائب

که در اینجا گذاشتند در وقتی که از کربلا می آوردند که بسوی عبید الله بن زیاد
علیه اللعنه ببرند پس در آنجا این دعا بخوان اللهم انک تری مکانی وتسمع
کلامی ولا یخفی علیک شیء من امری وکیف یخفی علیک ما انت مکونه
وبارئه وقد جئتک مستشفعا بنبیک نبی الرحمة ومتوسلا بوصی
رسولک فاسئلک بهما ثبات القدم والهدی والمغفرة فی الدنیا و
الآخرة مؤلف گوید که بهتر آنست که در مسجد حنانه حضرت امام حسین ع
را آن زیارتی که بعد اتمام این زیارت از محمد بن المشهدی نقل خواهد شد
وچهار رکعت نماز بکند چنانچه مذکور خواهد شد که حضرت صادق علیه
السلم در این موضع چنین کردند پس گفته اند که چون بدروازه نجف برسی
بگو الحمد لله الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لو لا ان هدانا الله الحمد لله
الذی سیرنی فی بلاده وحملنی علی دوابه وطوی لی البعید وصرف عنی
المحذور ودفع عنی المکروه حتی اقدمنی حرم اخی رسوله صلی الله علیه
وآله پس داخل شهر شو وبگو الحمد لله الذی ادخلنی هذه البقعة المبارکة
التی بارک الله فیها واختارها لوصی نبیه اللهم فاجعلها شاهدة لی
پس چون بدرگاه اول برسی بگو اللهم لبابک وقفت وبفنائک نزلت
وبحبلک اعتصمت ولرحمتک تعرضت وبولیک صلواتک علیه توسلت
فاجعلها زیارة مقبولة ودعاء مستجابا پس چون بدر صحن برسی بگو اللهم
ان هذا الحرم حرمک والمقام مقامک وانا ادخل الیه اناجیک بما
انت اعلم به منی ومن سری ونجوای الحمد لله الحنان المنان المتطول

اخا رسوله

قرعت

کرد راینجا

الذی من تطوله سهل لی زیارة مولای باحسانه ولم یجعلنی من زیارته
ممنوعا ولا عن ولایته مدفوعا بل تطول ومنح اللهم کما مننت علی
بمعرفته فاجعلنی من شیعته وادخلنی الجنة بشفاعته یا ارحم
الراحمین پس داخل صحن شو وبگو الحمد لله الذی اکرمنی بمعرفته ومعرفة
رسوله ومن فرض علی طاعته رحمة منه لی وتطولا منه علی ومن علی
بالایمان الحمد لله الذی ادخلنی حرم اخی رسوله وارانیه فی عافیة
الحمد لله الذی جعلنی من زوار قبر وصی رسوله اشهد ان لا اله الا
الله وحده لا شریک له واشهد ان محمدا عبده ورسوله جاء بالحق من
عند الله واشهد ان علیا عبد الله واخو رسول الله الله اکبر الله
اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر والحمد لله علی هدایته
وتوفیقه لما دعی الیه من سبیله اللهم انک افضل مقصود و
اکرم مأتی وقد اتیتک متقربا الیک بنبیک نبی الرحمة وباخیه
امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیهما السلام فصل علی محمد وآل
محمد ولا تخیب سعیی وانظر الی نظرة رحیمة تنعشنی بها واجعلنی
عندک وجیها فی الدنیا والآخرة ومن المقربین پس چون بدر رواق
برسی بایست وبگو السلام علی رسول الله امین الله علی وحیه وعزائم
امره الخاتم لما سبق والفاتح لما استقبل والمهیمن علی ذلک کله
ورحمة الله وبرکاته السلام علی صاحب السکینة السلام علی المدفون
بالمدینة السلام علی المنصور المؤید السلام علی محمد بن عبد الله

ابی القاسم

ورحمة

ورحمة الله وبرکاته پس داخل رواق شو ودر داخل شدن پای راست را
مقدم دار وبگو اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له واشهد
ان محمدا عبده ورسوله جاء بالحق من عنده وصدق المرسلین
السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا حبیب الله وخیرته
من خلقه السلام علی امیر المؤمنین عبد الله واخی رسول الله یا
مولای یا امیر المؤمنین عبدک وابن عبدک وابن امتک جائک
مستجیرا بذمتک قاصدا الی حرمک متوجها الی مقامک متوسلا
الی الله تعالی بک ءادخل یا مولای ءادخل یا امیر المؤمنین ءادخل
یا حجة الله ءادخل یا امین الله ءادخل یا ملئکة الله المقیمین فی
هذا المشهد یا مولای اتأذن لی بالدخول افضل ما اذنت لاحد
من اولیائک فان لم اکن له اهلا فانت اهل لذلک پس عتبه را ببوس
ومقدم دار پای راست را پیش از پای چپ وداخل شو ودر حال داخل شدن
بگو بسم الله وبالله وفی سبیل الله وعلی ملة رسول الله صلی الله علیه وآله
اللهم اغفر لی وارحمنی وتب علی انک انت التواب الرحیم پس برو تا
محاذی قبر شوی وتوقف نما پیش از رسیدن بقبر وبگو السلام من الله
علی محمد رسول الله امین الله علی وحیه ورسالاته وعزائم امره و
معدن الوحی والتنزیل الخاتم لما سبق والفاتح لما استقبل و
المهیمن علی ذلک کله الشاهد علی الخلق السراج المنیر والسلام علیه
ورحمة الله وبرکاته اللهم صل علی محمد واهل بیته المظلومین

رسوله

افضل واكمل وارفع واشرف ما صليت على احد من انبيائك ورسلك
واصفيائك اللهم صل على امير المؤمنين عبدك وخير خلقك بعد
نبيك واخي رسولك ووصي حبيبك الذي انتجبته من خلقك و
الدليل على من بعثته برسالاتك وديان الدين بعدلك وفصل قضائك
بين خلقك والسلام عليه ورحمة الله وبركاته اللهم صل على الائمة
من ولده القوامين بامرك من بعده المطهرين الذين ارتضيتهم انصارا
لدينك وحفظة لسرك وشهداء على خلقك واعلاما لعبادك صلواتك
عليهم اجمعين السلام على امير المؤمنين علي بن ابي طالب وصي رسول
الله وخليفته والقائم بامره من بعده سيد الوصيين ورحمة الله وبركاته
السلام على فاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه وآله سيدة نساء العالمين
السلام على الحسن والحسين سيدي شباب اهل الجنة من الخلق اجمعين
السلام على الائمة الراشدين • السلام على الانبياء والمرسلين • السلام
على الائمة المستودعين • السلام على خاصة الله من خلقه • السلام
على المتوسمين • السلام على المؤمنين الذين قاموا بامره ووازروا
اولياء الله وخافوا بخوفهم • السلام على الملائكة المقربين • السلام علينا
وعلى عباد الله الصالحين پس برو تا بايستى نزديک قبر و رو بقبر و پشت
بقبله کن و بگو السلام عليک يا امير المؤمنين • السلام عليک يا حبيب
الله • السلام عليک يا صفوة الله • السلام عليک يا ولي الله • السلام
عليک يا حجة الله • السلام عليک يا امام الهدى • السلام عليک يا علم

فازدوا ظ

التقى

التقى • السلام عليك ايها الوصي البر التقي النقي الوفي • السلام عليك
يا ابا الحسن والحسين • السلام عليك يا عمود الدين • السلام عليك
يا سيد الوصيين وامين رب العالمين وديان يوم الدين وخير
المؤمنين وسيد الصديقين والصفوة من سلالة النبيين وباب
حكمة رب العالمين وخازن وحيه وعيبة علمه والناصح لامة نبيه
والتالي لرسوله والمواسي له بنفسه والناطق بحجته والداعي الى شريعته
والماضي على سنته اللهم اني اشهد انه قد بلغ عن رسولك ما حمل ورعى
ما استحفظ وحفظ ما استودع وحلل حلالك وحرم حرامك واقام
ربين
احكامك وجاهد الناكثين في سبيلك والقاسطين في حكمك والمارقين
عن امرك صابرا محتسبا لا تاخذه فيك لومة لائم اللهم صل عليه
افضل ما صليت على احد من اوليائك واصفيائك واوصياء انبيائك
اللهم هذا قبر وليك الذي فرضت طاعته وجعلت في اعناق عبادك
مبايعته وخليفتك الذي به تاخذ وتعطي وبه تثيب وتعاقب
وقد قصدته طمعا لما اعددته لاوليائك فبعظيم قدره عندك وجليل
خطره لديك وقرب منزلته منك صل على محمد وآل محمد وافعل بي ما
انت اهله فانك اهل الكرم والجود والسلام عليك يا مولاي وعلى ضجيعيك
آدم ونوح ورحمة الله وبركاته پس ضريح را ببوس و در جانب سر بايست و بگو
يا مولاي اليك وفودي وبك اتوسل الى ربي في بلوغ مقصودي واشهد
ان المتوسل بك غير خائب والطالب بك عن معرفة غير مردود الا

البار ظ
نبيك ظ

بقضاء حوائجه فكن لي شفيعا الى الله ربك وربي في قضاء حوائجي وتيسير
اموري وكشف شدتي وغفران ذنبي وسعة رزقي وتطويل عمري واعطاء
سؤلي في اخرتي ودنياي اللهم العن قتلة امير المؤمنين اللهم العن قتلة
الحسن والحسين اللهم العن قتلة الائمة وعذبهم عذابا اليما لا تعذبه
احدا من العالمين عذابا كثيرا لا انقطاع له ولا اجل ولا امد بما شاقوا ولاة
امرك واعدلهم عذابا لم تحله باحد من خلقك اللهم وادخل على قتلة انصار
رسولك وعلى قتلة امير المؤمنين وعلى قتلة الحسن والحسين وعلى
قتلة انصار الحسن والحسين وقتلة من قتل في ولاية آل محمد اجمعين
عذابا اليما مضاعفا في اسفل درك من الجحيم لا يخفف عنهم العذاب
وهم فيه مبلسون ملعونون ناكسوا رؤسهم عند ربهم قد عاينوا الندامة
والخزي الطويل لقتلهم عترة انبيائك ورسلك واتباعهم من عبادك
الصالحين اللهم العنهم في مستسر السر وظاهر العلانية في ارضك وسمائك
اللهم اجعل لي قدم صدق في اوليائك وحبب الي مشاهدهم ومستقرهم
حتى تلحقني بهم وتجعلني لهم تبعا في الدنيا والاخرة يا ارحم الراحمين
پس صورت را ببوس وپشت بقبله بایست ورو بجانب قبر امام حسین صلوات الله
علیه بکن وبگو السلام عليك يا ابا عبد الله • السلام عليك يا ابن رسول
الله • السلام عليك يا ابن امير المؤمنين • السلام عليك يا ابن فاطمة الزهراء
سيدة نساء العالمين • السلام عليك يا ابا الائمة الهادين المهديين •
السلام عليك يا صريع الدمعة الساكبة • السلام عليك يا صاحب المصيبة الراتبة

ذنوبی نـ
فی سمائک وارضک نـ
لسان دم

السلام عليك وعلى جدك وابيك • السلام عليك وعلى امك واخيك
السلام عليك وعلى الائمة من بنيك اشهد لقد طيب الله بك التراب
واوضح بك الكتاب وجعلك واباك وجدك واخاك وبنيك عبرة
لاولي الالباب يا ابن الميامين الاطياب التالين الكتاب وجهت سلامي
اليك صلوات الله وسلامه عليك وجعل افئدة من الناس تهوي اليك
ما خاب من تمسك بك ولجا اليك پس برو نزد پای قبر بایست وبگو السلام
على ابي الائمة وخليل النبوة والمخصوص بالاخوة • السلام على يعسوب
الدين والايمان وكلمة الرحمن • السلام على ميزان الاعمال ومقلب الاحوال
وسيف ذي الجلال وساقي السلسبيل الزلال • السلام على صالح المؤمنين
ووارث علم النبيين والحاكم يوم الدين • السلام على شجرة التقوى و
سامع السر والنجوى • السلام على حجة الله البالغة ونعمته السابغة ونقمته
الدامغة • السلام على الصراط الواضح والنجم اللائح والامام الناصح والزناد
القادح ورحمة الله وبركاته پس بگو اللهم صل على امير المؤمنين علي بن ابي
طالب اخي نبيك ووليه وناصره ووصيه ووزيره ومستودع علمه وموضع
سره وباب حكمته والناطق بحجته والداعي الى شريعته وخليفته في امته
ومفرج الكرب عن وجهه قاصم الكفرة ومرغم الفجرة الذي جعلته من
نبيك بمنزلة هرون من موسى اللهم وال من والاه وعاد من عاداه و
انصر من نصره واخذل من خذله والعن من نصب له من الاولين والاخرين
وصل عليه افضل ما صليت على احد من اوصياء انبيائك يا رب العالمين

ذريتك ودم
الطياب خ ل

پس بر کرد بجانب سر از برای زیارت حضرت آدم و حضرت نوح علیهما السلم و در زیارت
آدم علیه السلم بکو اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا صَفِیَّ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ
عَلَیْکَ یَا نَبِیَّ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا اَمِینَ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا خَلِیفَةَ اللّٰهِ فِی
اَرْضِهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا اَبَا الْبَشَرِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ وَعَلَی رُوحِکَ وَبَدَنِکَ وَ (نخ: سَلَامُ اللّٰهِ)
عَلَی الطَّاهِرِینَ مِنْ وُلْدِکَ وَذُرِّیَّتِکَ صَلٰوةً لَا یُحْصِیهَا اِلَّا هُوَ وَرَحْمَةُ (نخ: وَلَدِکَ)
اللّٰهِ وَبَرَکَاتُهُ و در زیارت نوح علیه السلم بکو اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا نَبِیَّ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ
عَلَیْکَ یَا صَفِیَّ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا وَلِیَّ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللّٰهِ
اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا شَیْخَ الْمُرْسَلِینَ اَلسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا اَمِینَ اللّٰهِ فِی اَرْضِهِ صَلَوَاتُ
اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَیْکَ وَعَلَی رُوحِکَ وَبَدَنِکَ وَعَلَی الطَّاهِرِینَ مِنْ وُلْدِکَ (نخ ل: وَلَدِکَ)
وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَکَاتُهُ پس شش رکعت نماز بکن دو رکعت برای زیارت امیر المؤمنین
و در رکعت اول بعد از سورهٔ فاتحة الکتاب سورهٔ الرحمن بخوان و در رکعت دویم
سورهٔ یس و بعد از نماز تسبیح حضرت فاطمه علیها السلم بخوان و طلب آمرزش از خدا
بکن و از برای خود دعا بکن و بکو اَللّٰهُمَّ اِنِّی صَلَّیْتُ هَاتَیْنِ الرَّکْعَتَیْنِ هَدِیَّةً مِنِّی
اِلٰی سَیِّدِی وَمَوْلَایَ وَلِیِّکَ وَاَخِی رَسُولِکَ اَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَسَیِّدِ الْوَصِیِّینَ
عَلِیِّ بْنِ اَبِی طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَیْهِ وَعَلٰی آلِهِ اَللّٰهُمَّ فَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَتَقَبَّلْهَا مِنِّی وَاَجْزِنِی عَلٰی ذٰلِکَ جَزَاءَ الْمُحْسِنِینَ اَللّٰهُمَّ لَکَ صَلَّیْتُ وَلَکَ
رَکَعْتُ وَلَکَ سَجَدْتُ وَحْدَکَ لَا شَرِیکَ لَکَ لِاَنَّهُ لَا تَکُونُ الصَّلٰوةُ وَالرُّکُوعُ
وَالسُّجُودُ اِلَّا لَکَ لِاَنَّکَ اَنْتَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ وَتَقَبَّلْ مِنِّی زِیَارَتِی وَاَعْطِنِی سُؤْلِی بِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِینَ و چهار رکعت

دیگر را

دیگر را هدیهٔ آدم و نوح علیهما السلم کردان پس سجدهٔ شکر بجا آور و در سجده بکو
اَللّٰهُمَّ اِلَیْکَ تَوَجَّهْتُ وَبِکَ اعْتَصَمْتُ وَعَلَیْکَ تَوَکَّلْتُ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ ثِقَتِی وَ
رَجَائِی فَاکْفِنِی مَا اَهَمَّنِی وَمَا لَا یُهِمُّنِی وَمَا اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنِّی عَزَّ جَارُکَ وَ
جَلَّ ثَنَاؤُکَ وَلَا اِلٰهَ غَیْرُکَ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَقَرِّبْ فَرَجَهُمْ پس جانب
راست رو را بر زمین کذار و بکو اِرْحَمْ ذُلِّی بَیْنَ یَدَیْکَ وَتَضَرُّعِی اِلَیْکَ وَ
وَحْشَتِی مِنَ النَّاسِ وَاُنْسِی بِکَ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ پس جانب چپ رو را
بر زمین کذار و بکو لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ رَبِّی حَقًّا حَقًّا سَجَدْتُ لَکَ یَا رَبِّ
تَعَبُّدًا وَرِقًّا اَللّٰهُمَّ اِنَّ عَمَلِی ضَعِیفٌ فَضَاعِفْهُ لِی یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ
پس بر کرد بسجود و صد مرتبه بکو شُکْرًا شُکْرًا و جهد کن در دعا که این
موضع طلبیدن مطالب است و استغفار بسیار بکن که محل آمرزش کناهان است
و حاجات خود را از خدا طلب نما که مقام استجابت دعاهاست مؤلف
کوید که بعد از این فرموده است شیخ مفید و غیر او که بخواند این دعا را
بعد از هر نماز نافله و فریضه مادام که در نجف اقامت مینماید و چون این دعا
در تهذیب و غیر آن از کتب معتبره بسند مذکور است ما در اینجا ایراد مینماییم
بسند معتبر روایت کرده اند از یونس بن ظبیان که کفت رفتم بخدمت حضرت
صادق علیه السلم در وقتی که در حیره بود آنحضرت پس مرا با خود برد بمکانی
و در آنجا ایستاد و دستها را بلند کرد و دعایی آهسته خواند که من نفهمیدم
پس دو رکعت نماز کرد و دو سورهٔ کوچک خواند در آن نماز و من نیز چنین
کردم پس این دعا را بلند خواند که من فهمیدم و تعلیم من نمود پس فرمود که آیا

میدانی که این چه مکانست گفتم فدای تو شوم نمیدانم همین میدانم که در صحرایم فرمود که
این قبر امیر المؤمنین صلوات الله علیه است و با رسول خدا ملاقات مینماید تا روز
قیامت و از یکدیگر جدا نیستند هر چند قبرهاشان دور است از یکدیگر و
دعا اینست اللهم لا بد من امرك ولا بد من قدرك ولا بد من قضائك
ولا حول ولا قوة الا بك اللهم فما قضيت علينا من قضاء وقدرت علينا
من قدر فاعطنا معه صبرا يقهره ويدمغه واجعله لنا صاعدا في رضوانك
ينمي في حسناتنا وتفضيلنا وسوددنا وشرفنا ومجدنا ونعمائنا وكرامتنا
في الدنيا والآخرة ولا تنقص من حسناتنا اللهم وما اعطيتنا من عطاء
او فضلتنا به من فضيلة او اكرمتنا به من كرامة فاعطنا معه شكرا
يقهره ويدمغه واجعله لنا صاعدا في رضوانك وحسناتنا وسوددنا
وشرفنا ونعمائك وكرامتك في الدنيا والآخرة ولا تجعله لنا اشرا ولا
بطرا ولا فتنة ولا مقتا ولا عذابا ولا خزيا في الدنيا والآخرة اللهم
انا نعوذ بك من عثرة اللسان وسوء المقام وخفة الميزان اللهم لقنا
حسناتنا في الممات ولا ترنا اعمالنا علينا حسرات ولا تخزنا عند قضائك
ولا تفضحنا بسيئاتنا يوم نلقاك واجعل قلوبنا تذكرك ولا تنساك
وتخشاك كانها تراك حتى تلقاك وبدل سيئاتنا حسنات واجعل حسناتنا
درجات واجعل درجاتنا غرفات واجعل غرفاتنا عاليات اللهم اوسع
لفقيرنا من سعة ما قضيت على نفسك اللهم صل على محمد وآل محمد
ومن علينا بالهدى ما ابقيتنا والكرامة ما احييتنا والمغفرة اذا توفيتنا

والحفظ

والحفظ فيما بقي من عمرنا والبركة فيما رزقتنا والعون على ما حملتنا والثبات
على ما طوقتنا ولا تؤاخذنا بظلمنا ولا تعاقبنا بجهلنا ولا تستدرجنا
بخطايانا واجعل احسن ما نقول ثابتا في قلوبنا واجعلنا عظماء عندك
اذلة في انفسنا وانفعنا بما علمتنا وزدنا علما نافعا اعوذ بك من قلب
لا يخشع ومن عين لا تدمع وصلوة لا تقبل اجرنا من سوء الفتن يا ولي
الدنيا والآخرة مؤلف گوید که اگر بعد از زیارت حضرت آدم علیه السلام یا بعد از
نماز زیارت آنحضرت بخواند صلواتی را که از حضرت امام زین العابدین علیه
السلام منقولست برای آنحضرت و در بعضی از نسخ صحیفه کامله الحاق نموده اند
مناسبست و آن اینست اللهم وآدم بديع فطرتك واول معترف من الطين
بربوبيتك وبكر حجتك على عبادك وبريتك والدليل على الاستجارة بعفوك
من عقابك والناهج سبل توبتك والوسيلة بين الخلق وبين معرفتك
والذي لقنته ما رضيت به عنه بمنك عليه ورحمتك له والمنيب الذي
لم يصر على معصيتك وسابق المتذللين بحلق رأسه في حرمك والمتوسل
بعد المعصية بالطاعة الى عفوك وابو الانبياء الذين اوذوا في جنبك
واكثر سكان الارض سعيا في طاعتك فصل عليه انت يا رحمن وملائكتك
وسكان سمواتك وارضك كما عظم حرماتك ودلنا على سبيل مرضاتك
يا ارحم الراحمين وشيخ محمد بن المشهدي روايت كرده است كه حضرت صادق ع
در مسجد حنانه حضرت امام حسین صلوات الله علیه را چنین زیارت کرد و چهار رکعت
نماز گذارد و زیارت اینست السلام عليك يا ابن رسول الله السلام عليك

كلما ن ر
كراماتنا ن ر
صل على محمد وآل محمد و م
ولا تقاتنا ن ل
بخطيئتنا ن ل
اللهم ونعم
التقيرة ن ل
بحجتك ن ر
لنشاطا ن ل
زيارت امام حسين عليه السلام